

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 46

Penktadienis, Gruodžio (December) 1, 1961, Toronto, Ontario

M E T A I XXX

Geriau Pasitraukit iš Politikos, Sako Prez. Kekkonen Dešiniams

HELSINKIS. — Suomijos prezidentas Urho Kekkonen pataria dešiniams politikieriams pasitraukti iš politikos, jeigu jie nori padaryti gera Suomijai. Jų antitarybinė politika nepadedą Suomijai.

Jis neminėjo vardais nei partijų, nei asmenų, bet buvo aišku, kam jis taiko savo pastabą. Vyriausiai jo pastaba buvo nukreipta į socialdemokratų vadovybę, kuri šiuo metu yra atkakliausias Tarybų Sąjungos priešas. Ypačingai Vaino Tanner, socialdemokratų partijos pirmininkas.

Jis raportavo per televiziją ir radiją Suomijos žmoniems apie savo pasimatymą su premjeru Chruščiovu. Jis sakė, kad jis labai patenkintas savo susitikimu su N. Chruščiovu.

"Dabar mes galime tęsti savo neutralumą su pasitikėjimu", pabrėžė jis.

"Laikas nuo laiko mes gauname išpėjimą, ko mūsų gerovė reikalauja, ir dabar yra laikas užbaigti tą nerealistinį politikavimą, paremtą asmenine nauda, kuri jau nuvedė jos sekėjus į aklavietę".

Kalbėdamas apie tuos dešiniuosius, kuriems jis patarė pasitraukti iš politikos, jis pabrėžė, kad jie "tuomi atliktų didžiausią piliečio pareigą — apsaugojimą savo tėvynės".

Kaip buvo pranešta anksčiau, Kekkonen ir Chruščiov priėję išvados, kad diskusijos apie sutvirtinimą apsigynimo turi būti atidėtos. Kekkonenas įtikinęs Chruščiovą, kad dabar jos tikslai sukeltų didesnę įštempimą kaimynystėje.

Tarybų Sąjungos susirūpinimą sukėlė ne tik Vakarų Vokietijos ginklavimas, bet ir Vakarų Vokietijos ir nekurų Skandinavijos šalių planai dėl bendro fronto Baltijos srityje.

Prezidentas Kekkonen priklauso prie Agrarų partijos, kuri sudaro vyriausybę. Agrarai nesutinka įsileisti socialdemokratų, kol jie nenu-

ESĄ MAZA VILTIES RASTI ROCKEFELLERĮ

MERAUKE. — Esą maža vilties atrasti gyvą Michaelį Rockefellerį, kuris dingo Olandų Naujojoje Gvinėjoje. Iš orlaivių buvo pastebėta dūmai džiunglėse prie pietinio kranto, bet tie dūmai paėjo iš kitos priežasties.

Michaelio tėvas, New Yorko valstijos gubernatorius, ir olandai išieškojo plačius plotus, bet nieko teigiamo nesurado. Viskas, ką jie rado, tai blekinę nuo gazolino, kurią, spėjama, Michaelis galėjo naudoti gelbėjimuisi, kuomet laivas skendo.

Izvestijų Redaktorius Kalbėjosi su Kennedžiu

HYANNIS PORT, Mass. — Lankėsi pas prezidentą John Kennedį Tarybų Sąjungos oficiozo Izvestijų redaktorius A. T. Adžubei.

Apart klausimų ir atsakymų, buvusios ir diskusijos svarbiais tarptautiniais klausimais.

Reporteriams jis pareiškė, kad Kennedis yra "jaunas didelės šalies prezidentas".

"Visi jūs turėtumėt būti patenkinti tuomi", pridėjo

Tur būt pirmas atsitikimas, kad JAV prezidentas turėjo interviu su Tarybų Sąjungos žurnalistu.

VARSUVOS SAJUNGA VYKDO PRATIMUS

VARSUVA. — Varšuvos Gynybos Sąjungos jėgos vykdo militarus pratimus. Jie vyksta Čekoslovakijoje, Vengrijoje, Rytų Vokietijoje ir Lenkijoje. Dalyvauja Bulgarijos, Rumunijos jėgos ir dvi Tarybų Sąjungos divizijos.

Tarptautiniam įtempimui nerodant žymių atslūgti, ir socialistinės šalys susirūpinusios patikrinti savo apsirais, kaip Tanneris. Sikratys tokiais reakcionie-gynimo jėgas.

DE GAULLE TARĖSI SU MACMILLANU

LONDON. — Francijos prezidentas De Gaulle tarėsi su Britanijos premjeru Macmillanu apie Berlyno reikalus.

De Gaulle, kaip žinia, spiriasi prieš derybas su Tarybų Sąjunga dėl Berlyno. Macmillanas matyti bandė įtikinti De Gaulle, kad derybos yra reikalingos. Jis galėjo perduoti Adenauerio ir Kennedžio pasikalbėjimo rezultatus.

Parduos Sviedinius Vakarų Vokietijai

WASHINGTON. — Jungtinės Valstijos parduos Vakarų Vokietijai sviedinius, kurie gali nešti nuklines bombas. Prie to, Jungtinės Valstijos parduos vokiečiam ypatingų ginklų tyrinėjimo priemones.

Tas reiškia, kad Jungtinės Valstijos praktiškai daro didelį žingsnį linkui ginklavimo vokiečių nukliniais ginklais.

Vokiečiai jau seniai reikalauja didesnių teisių NATO komandoj ir NATO jėgų apginklavimo nukliniais ginklais, kad reikalui esant nebūtų reikalo kreiptis į Jungtines Valstijas dėl jų panaudojimo.

Kol kas Jungtinės Valstijos teigia, kad nėra reikalo atiduoti nuklinius ginklus, nes amerikiečiai esą pasirengę panaudoti juos patys atsitikime reikalo.

PRASIKALTELIŲ TARPE DAUG PASITURINČIŲ

TORONTO. — Institucijos, kurios rūpinasi rehabilitacija išėjusių iš kalėjimų ar šiaip patekusių į "bėdą", sako, kad 40 procentų paklydėlių yra iš pasiturinčių šeimynų.

Viena tokia įstaiga Toronte per metus praleidžia 9,000 asmenų. 60 procentų sudarė katalikai.

Tšombė Grumuoja Visos Katangos Sudeginimu

ELISABETHVILLE. — Atsiskyrėlės Katangos prezidentas Moise Tšombė grumuoja su degeginimu visko, jeigu Kongo centralinės vyriausybės jėgos, su pagalba Jungtinių Tautų, bandys užimti Katangą.

Kalbėdamas į 5,000 negrų ir grupę baltųjų, jis agitavo juos būti pasirengusiais gintis iki paskutinio. Girdi, jeigu jis neužteksiąs visiems automatinėms ginklų, tai ap rūpinsias nuodingomis vilyčiomis.

Jis baugino Jungtines Valstijas, būk jos vedančios žioplą politiką, tarnaujančią komunistams.

Jis sakė, kad jie sunaikinsią vario ir kobalto kasyklas, sunaikinsią industrijas ir visa kita, jeigu bus pri-

versti trauktis. O tuomet, kai nieko nebebūsią, tai gėta dirva būsianti komunistams.

Tšombė rėkė ant Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos, kuri priėmė rezoliuciją, kad Katangos maištavimui būtų padarytas galas. Nors Britanija ir Francija nebalsavusios, tačiau ir jos darančios nusikaltimą, kadangi nekovojančios prieš. Jungtinių Valstijų politiką išvadino žiopla.

Jungtinių Tautų komanda atsiskakė nuo idėjos nušikinti 2,000 kongoliečių kareivių, ieškant tų, kurie nužudė 13 italų. Palikta Aduolo valdžiai, kuri žinanti vienuotes, kurios papildė tą nusikaltimą.

NEW YORK. — Kada buvo pasiūlyta, kad Jungtinės Tautos panaudotų savo jėgą suvaldymui Katangos, tai Kanados ministras Green stoji piestu prieš tai. Dabar, pasireiškus sukilimui vicepremjero Gizengos įtakos provincijoje, Jungtinės Valstijos nori, kad Jungtinės Tautos panaudotų savo jėgas suvaldymui visų atsiskyrėlių. Tarybų Sąjunga pasiūlė, kad Jungtinės Tautos igyvendintų jau priimtus tarimus, kurie padarytų galą daugeliui negerumų Kongė.

20 Lokalų Smerkia Unijų Draskymą

HAMILTON. — Čia dvidešimties lokalų konferencija priėmė tarimą, smerkiantį plieno unijos lyderių draskymą nikelio kasėjų unijos.

Už pasmerkimą balsavo ir 8 plieno unijos skyriai.

Konferencija sudarė komitetą veikimui prieš unijų draskymą.

Konferencijos dalyviai pažymėjo, kad šis užpuolimas ant nikelio kasėjų unijos yra daromas kaip tik tuo metu, kai abiejų unijų reikalai su samdytojais labai įtempti. Užpuolimas skaudžiai atsiliepia ne tik nikelio kasėjams, bet ir plieno industrijos darbininkams jų derybose su samdytojais.

NUTARĖ NESTATYTI SLĒPTUVIŲ MOKYKLOSE

TORONTO. — Apšvietos taryba čia nutarė nestatytį naujose mokyklose slėptuvių, nuo radioaktyvių kritulių.

Viena priežastis, tai kad jos per daug kainuotų, o ant-ra, — statant tokias slėptuves naujose mokyklose, reikėtų taipgi jas įrengti ir senose mokyklose.

Slėptuvės Esančios Niekam Nevertos

TORONTO. — Kanados nuklinis mokslininkas Dr. Norman Z. Alcock sako, kad jis nestatys slėptuvės nuo nuklinių kritulių savo šeimynai.

"Kaip mokslininkas, aš netikiu, kad mano vaikai išliktų pasaulyje, kokį jie rastų išėję iš slėptuvės", pareiškė jis.

Jis taipgi sakė, kad 25 Kanados mokslininkai neįsprendę pasaulio problemų, turėdamas mintyje susidariusį komitetą.

Visi žmonės turi rūpintis. Jeigu taika nebus užtikrinta, jo manymu, bėgyje dešimties metų žmonija gali susinaikinti.

Iš Kanados Gyvenimo

Kanados premjeras Diefenbakeris, kalbėdamas atei-
vių grupių suruoštame jam
pagerbime, gerinosi bėgliam
sakydamas, kad Kanada se-
kančioje Jungtinių Tautų se-
sijoje pasiūlys rezoliuciją,
pasmerkiančią Tarybų Są-
jungos kolonializmą.

Girdi, Tarybų Sąjunga vis
kelia kolonijų išliuosavimo
klausimą, o apie savo "kolo-
nijas" tyli.

Jam reiktų mažiau spurdė-
ti apie kolonijas. Kanada vi-
sais atžvilgiais didesnė kolo-
nija, negu tošios šalys, kaip
Lenkija ir Čekoslovakija ir
tokios, kurias jis laiko Tary-
bų Sąjungos "kolonijomis".

Juk ne vienas protinges-
nis kanadietis yra pasakęs,
kad kanadiečiams amerikie-
čių skirta būti miško kirtė-
jais ir vandens nešėjais.

Ar nebūtų jam geriau pra-
dėti nuo savo šalies.

Visoki gembleriai Ontari-
joje išvilioja iš žmonių virš
\$100,000,000 per metus, kaip
sako šio reikalo tyrinėjimo
komisija.

Esą, būtų geriau leisti
kontroliuojamus "betus" už
lenktynių sienų, kad tokiu
būdu būtų galima daugiau
sukontroliuoti gemblerystę.

Naujos Demokratinės Par-
tijos lyderis T. C. Douglas
kritikavo Diefenbakerio vy-
riausybę už blogėjimą Kana-
dos santykių su Britanija.

Kiek metų atgal Britani-
ja siūlius Kanadai sudaryti
draugišką prekybinę sutartį,
bet tuomet Kanada ir kalbėti
nenorėjusi. O dabar, kada
Britanija nori įstoti į euro-
pinę prekybinę sąjungą, tai
Kanados valdžia lakstanti
kaip širšės įkasta.

Spauda buvo užpilta žmo-
nių laiškais, smerkiančiais
federalę vyriausybę už pra-
vedimą taip vadinamų Toc-
sin B pratimų prieš nuklinę
ataką.

Visi protesatvo prieš žmo-
nių nervų ardymą su tokiais
kariniais manevrais taikos
metu.

Kubos importo organiza-
cijos atstovas Roberto Pe-
rez nupirko iš Roberto
Brownio (Paris, Ontario)

Namų Dažytojas

Iš vidaus ir iš lauko
žema kaina —
Aukšta kokybė
Veltuj apkalnavimas

CL. 5-6451
Toronto

versį už \$7,000. Jis buvo iš-
statytas parodai Royal Ag-
ricultural Fair Toronte.

Perez sakė, kad Kuba ke-
tina pirkti Kanadoje galvijų
už \$2,000,000. Vištų, kalaku-
tų, zuikių, avių, kiaulių ir
farmų mašinerijos — už \$7,-
000,000.

Jis išreiškė pageidavimą,
kad Kanada pirktų Kuboje
daugiau cukraus, tabako ir
kitų gaminių. Tuomet Kuba
galės pirkti daugiau Kana-
doje.

Daugelis plieno darbinin-
kų unijos skyrių pasisakė
prieš centralinės vadovybės
puolimą ant kitų unijų tiks-
lu pasigrobtį jų narius.

Kritikai centralinės vado-
vybės nurodo, kad reikia or-
ganizuoti dar neorganizuo-

tus darbininkus, vietoje ar-
dymo esančių unijų.

Pašalpgavių gyvenimo ste-
bėtojai teigia, kad dauguma
pašalpgavių turi pragyventi
už 50 centų į dieną.

Retai kuriai šeimynai yra
duodama pilna pašalpa.

Kanadietis

HAMILTON, Ont. — Čia
mirė 75 metų amžiaus senis,
kuris gyveno labai vargin-
gai. Visi manė, kad jis yra be
skatiko. Pasirodo, kad ne.

Dabar, teisme, iškilo vir-
šun, kad jis paliko \$101,500.

Patyręs Tinkuotojas

Visokių rūšių tinkavimas
iš vidaus ir lauko
ir naujų lubų
Telefonas: RO. 6-3026
Toronto

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos
Centro Komitetas išleido
Kanados lietuvių Palantos parašytų
Eilėraščių Rinkinį

Minčių Trupiniai

Leidinyje telpa apie 80 eilėraščių, parašytų iš
Kanados darbo žmonių bei lietuvių emigrantų gyve-
nimo. Knygtė 80 puslapių. Kaina 75 centai.

Platintojams, užsisakantiems 5 egzempliorius ar
daugiau, skaitome po 50 centų.

Užsakymus prašome siųsti:

K. L. L. D. Centro Komitetas
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Canada

Lietuvių Gyvenimas Lietuvoj ir Amerikoj

1. LIETUVA ŠIANDIEN — tai nedidelė knyga pus-
puslapiais, bet baisiai didelė ir stipri savo turiniu,
nes joje labai teisingai pasakoma ir daugybe nuo-
traukų parodoma, kaip atrodo socialistinė Lietu-
va, jos žmonės ir gyvenimas; pasakoma ir paro-
doma žmonių, kurie lankėsi Lietuvoje 1959 m. ir
viską matė savo akimis, jautė savo širdimi ir pa-
tyrė savo objektyviu protu. Kiekvienas lietuvis
turi šią knygą įsigyti ir platinti — juo labiau
platinti tarp tų, kurie yra suklaidinti atžagareivių
2. AMERIKOS LIETUVIAI ir ANGLIŠKŲJŲ SKO-
LINIŲ ŽODYNAS — Amerikos lietuvių laikraš-
čių, knygų, mokyklų, parapijų, kultūros ir kalbos
labai įdomus aprašymas. 366 psl. Kaina 2 dol.
3. ŠIRDIES RŪMAI — pirmasis lietuviškas roma-
nas apie širdį. 449 psl. Kaina 2 dol.
spaudos melais. 95 psl. Kaina 1 dol.
4. SLIAPTARNIAI — didžioji Amerikos lietuvių gy-
venimo knyga. 652 psl. Kaina 2 dol.
5. ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI — nuogojo gyvenimo vaiz-
dai. 316 psl. Kaina 2 dol.

Visos 5 knygos sykiu tik 5 doleriai čia arba
Lietuva. Persiuntimo kaštus apmokame.

Rašykite:

Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

Centro Komiteto Įsteigtas Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos

KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, Ont.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų kny-
gumoje pokariniais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygyne turi pasimokėti \$5.00
kauciją, kuri gražinama nustojus naudotis knygyne.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesu-
grąžinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už
kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiunti-
mo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val.
vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius
naudotis knygyne prašome išsikirpti juos ir užsisakant
paštu naudoti knygos numerį.

HERAKLIO ŽYGLIAI. G. Švabas. Mitiniai aprašymai. Kny-
ga 316 puslapių. Knygyne Nr. 598.

MANO TEVYNĖ. A. Dabulevičius. Eilėraščiai ir straips-
niai. Knyga 212 puslapių. Knygyne Nr. 599.

SEPTYNERI METAI. — Mulkas Radžas Anandas. Indo
berniuko istorija. Knyga 280 puslapių. Knygyne
Nr. 600.

VADOVAS PO VILNIŲ. Turistinė informacija su ilustra-
cijomis. Knyga 388 puslapių. Knygyne Nr. 601.

PAVASARIO VEJAS GAIVUS. J. Pranckūnas. Atsimini-
mai. Knyga 364 puslapių. Knygyne Nr. 602.

DAINAVOS ŠALIES SENŲ ŽMONIŲ PADAIVIMAI. Vin-
cas Krėvė. Knyga 256 puslapių. Knygyne Nr. 603.

ŠOVIS MISKE. Anelius Markevičius. Jaunamečiams apsa-
kymas. Knyga 292 puslapių. Knygyne Nr. 604.

ALI-BABA IR VISTŲ FEJA. H. Krauzė. Apsakymai. Kny-
ga 346 puslapių. Knygyne Nr. 605.

ŽMOGUS PAŽABOJĘS TIGRĄ B. Bhatačarija. Apsaka.
Knyga 320 puslapių. Knygyne Nr. 606.

ŠIRDIS. E. De Amičis. Dienraštis. Knyga 292 puslapių.
Knygyne Nr. 607.

DIDVYRIŲ KELIAS. A. Viršulis. Knyga 28 puslapių.
Knygyne Nr. 608.

NE TO LIZDO PAUKŠTIS. V. Tendriakovas. Apsaka ir
apybraiža. Knyga 176 puslapių. Knygyne Nr. 609.

NESKAITYTI LAISKAI. D. Batožabajus. Apsaka. Kny-
ga 124 puslapių. Knygyne Nr. 610.

GERBIAMO ŽMOGAUS PORTRETAS. O. Steigeris. Ro-
manas. Knyga 280 puslapių. Knygyne Nr. 611.

VARNŲ GATVĖS RESPUBLIKA. Janis Gryzinis. Apsa-
ka. Knyga 248 puslapių. Knygyne Nr. 612.

TRYS MĖNESIAI BRAZILIJOJE. T. Ivanauskas. Apro-
šymas. Knyga 260 puslapių. Knygyne Nr. 613.

EGLĖS DEBESIS SUKUOJA. R. Budrys. Apsakymai.
Knyga 212 puslapių. Knygyne Nr. 614.

ŠALTOJI BALTIJA. I. Adabaševs. Mokslinė-Fantastinė
apsaka. Knyga 192 puslapių. Knygyne Nr. 615.

TARANTUALAS. G. Matvejevas. Apsaka. Knyga 654
puslapių. Knygyne Nr. 616.

IR VIENAS LAUKE KARYS. J. Dold-Michalikas. Apsa-
ka. Knyga 628 puslapių. Knygyne Nr. 617.

PASLAPTINGOJI SALA. Žiulis Vernas. Apsaka. Knyga
714 puslapių. Knygyne Nr. 618.

BENEVENUTO ČELINO GYVENIMAS. Biografinis vei-
kalas. Knyga 604 puslapių. Knygyne Nr. 619.

JAUNYSTES DAINA. Jan Mo. Romanas. Knyga 596 pus-
lapių. Knygyne Nr. 620.

KAUKAZO BELAISVIS. — L. Tolstojus. Apsakos. Kny-
ga 508 puslapių. Knygyne Nr. 621.

ŠIŲ LAIKŲ ISTORIJA. A. Fransas. Keturi romanai. Pir-
mas tomas 368 puslapių. Knygyne Nr. 622. Antras
tomas 440 puslapių. Knygyne Nr. 623.

IDIOTAS. F. Dostojevskis. Keturių dalių romanai. Pir-
mas tomas 464 puslapių. Knygyne Nr. 624. Antras to-
mas 404 puslapių. Knygyne Nr. 625.

DONJA BARBARA. Romukas Galjegas. Romanas. Kny-
ga 366 puslapių. Knygyne Nr. 626.

TARYBŲ LIETUVOJ

Veiklios Moterys

Ukmergės rajono "Lyduokių" kolūkių moterys niekad nenuobodžiauja. Jos visados įdomiai ir naudingai praleidžia laisvalaikį.

Ateina sekmadienio popietė, ir jos traukia į mokyklos salę. Žino, kad ten bus tikrai įdomu. Tuo jau pasirūpino moterų taryba.

Štai — Motinos — kolūkių vakaras. Apie jo surengimą buvo pranešta. Jau apie pietus iš Ukmergės į Lyduokius atlėkė keli lengvi automobiliai. Juose — vaikų gydytoja Ona Sauliūnaitė, vyresnysis gydytojas Kostas Navakauskas, dar keli gydytojai ir svečiai.

Už scenos ruošiasi programai jaunimas. Ir ne vien jaunimas. Antai, Veronika Butkienė, Elena Raguckienė, Marytė Navickienė, Ona Bilkevičienė — visos turi jau po 60-70 metų, bet reiktu pamatyti, kaip ploja publika, kai jos pašoka scenoje senų polką arba kadrių.

Salėje būrelis moterų taip pat jaudinasi. Joms jau kažkas pakūždėjo į ausį, kad bus apdovanotos. Jas iškviečia į sceną, įteiks dovanas bei garbės raštus. Kuo jos pasižymėjo? Ogi tuo, kad išaugino daug vaikų, o pačios vis dar prisideda prie ūkio darbų. Kaip tokių moterų nepagerbti!

Laikrodžiais, ir kitomis vertingomis dovanomis apdovanojamos geriausios melžėjos ir kiaulių šėrikės.

Mokytojai Kosteį Morkūnienėi pakvietus, svečiai gydytojai papasakojo apie vaikų priežiūrą ir auklėjimą, apie moters sveikatos išsaugojimą, atsakė į visus moterų klausimus.

Ir pačios moterys išdrįso išėiti į sceną pakalbėti. Su ašaromis akyse prisiminė senesnės Lyduokių gyvento-

Ona Varanauskaitė, Jonišio rajono "Bariūnų" kolūkių zootechnikė ir galvijų fermos vedėja. Jos vedama ferma pasiekė žymių laimėjimų šiais metais.

jos, kaip vargingai jos seniau turėdavo gimdyti namuose. O dabar visos gimdo ligoninėse, apsuptos globos ir rūpinimosi.

Išsipasakojus, pasiklausius, linksma buvo žiūrėti gražiai paruoštos saviveiklininkų programos.

Kam dėkoti už taip gerai praleistą vakarą? Kolūkių žino. Visos išeidamos stengėsi pasakyti gerą žodį moterų tarybos narei Birutei Basienei.

Erškėtrožių Plantacijos

Praėjusiais metais Lietuvos vaisių ir daržovių konservų pramonei buvo iškeltas uždavinys daugiau išleisti vitaminizuotų gaminių. Maisto pramonės valdybos eksperimentinio konstruktorių biuro darbuotojai pasiūlė vitaminizavimui panaudoti erškėtrožių uogų sultis.

Buvo suruosta ekspedicija į Lietuvos rajonus. Ji surinko didelį kiekį erškėtrožių uogų. Šį pavasarį Panevėžio medelyne naująja kultūra buvo užsėti pirmieji du hektarai. Erškėtrožės puikiai auga. Ateinančiais metais jos bus persodintos į laukus tarybiniuose ūkiuose. Plantacijos užims 120 hektarų.

Erškėtrožės mūsų respublikoje turi puikią ateitį. Bus panaudojamos ne tik jų uogos, bet ir rožių lapeliai, iš kurių gaunamas labai brangus aliejus parfumerijos pramonei.

Poliarinės Žąsys

Dar neseniai žvėrių medžiotojų — gaudytojų ekspedicija dirbo tolimosios šiaurės Vrangelio saloje. Ten ji gaudė labai retą Europoje baltąją žąsį. Specialistų apskaičiavimu šių paukščių saloje yra apie vieną milijoną. Žąsis visa balta, o sparnuose turi dešimt juodų plunksnų.

Sešios tokios žąsys plaukioja Kauno Zoologijos sodo tvenkiniuose.

Zoologijos sodo ekspozicija papildyta ir daugeliu kitų eksponatų. Įsigytos leopardinės, Tolimųjų Rytų ir nendrinės katės, raudonosios ir urvinės antys, želmeninės ir Indijos žąsys, tigrinis smauglys ir daug kitokių žvėrių bei paukščių.

Suomijos Sportininkams

Garsūs Kauno "Starto" medžio apdirbimo kombine gaminami irklai. Jais irkluodami, tarybiniai sportininkai iškovojo ne vieną medalį olimpinėse žaidynėse, pasaulio ir Europos pirmenybėse.

Suomijos turistai su kauniečių "auksiniais" irklais susipažino Tarybų Sąjungos Liaudies ūkio pasiekimų parodoje.

Ir štai į Kauną atėjo laiškas. Suomijos prekybinės organizacijos prašė atsiųsti Kaune gaminamų irklų. Jie jau išsiųsti užsakovui.

Kaupiasi Strėvos Vandens

Inžinierius Rimvydas Jokūbonis davė komandą buldozerininkams Jonui Bajarkevičiui ir Broniui Šiliniui užstumi žemėmis Strėvos upės vagą prie išėjimo iš Anykštos ežero. Strėvos vandens, šutikę kliūtį, pradėjo užpildyti Lietuvos šiluminės elektrinės vandens saugyklą.

Praeis kiek laiko, ir Anykštos ežeras ims lietis iš kraštų. Susidarys naujos marios. Lietuvos šiluminės elektrinės vandens saugykla tyvuliuos vienuolikos kvadratinį kilometrų plote. Čia bus sukaupta daugiau kaip devyniasdešimt milijonų kubinių metrų vandens.

2,000 Ekspонатų

Lietuvos Mokslų akademijos muziejaus fondai kasmet pasipildo šimtais įdomių eksponatų. Daug naujos vertingos medžiagos sukauptė muziejus ir per šių metų etnografinės bei archeologinės ekspedicijas. Muziejaus moksliniai bendradarbiai, lankydami Sėduvos, Pakruojo, Šilalės, Zarasų ir kituose rajonuose, tyrė kolūkiečių buitį, rinko medžiagą apie liaudies materialinį bei kultūrinį gyvenimą. Muziejaus etnografai įsigijo nemažą liaudies dirbinių, įvairių rūbų, audinių, retų knygų, baldų, darbo įrankių, žemės ūkio padargų.

Daugiau kaip pusantro mėnesio muziejaus archeologai tyrinėjo Vilkių rajono Kriencavos kaimo senkapį. Kasinėjimų metu buvo rasta daug retų eksponatų — 14-tojo ir 15-tojo amžiaus darbo įrankių, ginklų, ietigalių, kirvių, peilių, seniausių lietuviškų monetų. Tame pat senkapyje rasta ir 2-3-čiojo amžiaus liekanų — unikalūs, metalu ir kaulu inkrustuoti žąslai, iš medžio kamieno išskaptuoti karstų likučiai.

Nauja Įmonė

Didelė buvo Skaudvilės rajono Varlaukio mašinų-traktorių stotis. Ją pavertus remonto — technikos stotimi, darbų kiekis sumažėjo. Tačiau stoties vadovai ėmė organizuoti naujus skyrius. Pirmiausia buvo įrengtas traktorių bei mašinų remonto restauravimo ir perknedijimo skyrius. Dabar jis aptarnauja beveik visus respublikos kolūkius bei tarybinius ūkius. Neseniai buvo įkurtas skyrius guminėms mechanizmams dalims gaminti.

Šiandien Varlaukio RTS jau turi galutinius rekonstravimo planus. Pagal juos stotis taps tikra įmone — per metus galės suremontuoti po 15 tūkstančių automobilių padangų, tūkstantį traktorių ir mašinų rėmų.

Anksčiau nežinomame Lietuvos kampelyje, kur pelkėtame lauke varlės kurkdavo, išaugo didelė moderni įmonė. Turint tiek daug draugų — talkininkų įvairiuose mūsų šalies kampeliuose, ją įrengti ne taip jau sunku.

Kasmet -- 8 Milijonai

Baigta dvejus metus trukusi didžiulės plytinės statyba. Naujoje Zarasų įmonėje bus pagaminama 8 milijonai plytų per metus.

Plytinėj sumontuotos naujosios mašinos ir įrengimai, pagaminti įvairiose Tarybų Sąjungos gamyklose. Dalis įrengimų pagaminta Kaune ir Šiauliuose.

Visi gamybiniai procesai čia mechanizuoti, valdymas — automatinis. Plytoms džiovinami skirtos septynios džiovinimo kameros, o degimui — šešiasdešimties metrų ilgio degimo krosnis. Technologiniam procesui reguliuoti įrengta šiluminė kontrolė.

Naujoji plytinė dirbs ištisus metus ir savo produkcija aprūpins visas rajono stacijas. Per pirmąsias dvi dienas naujoji įmonė pagamino 50,000 plytų.

Naujas Skyrius

Vilniaus bandomojoje medžio pluošto dirbinių gamykloje įrengtas naujas skyrius popieriaus sluoksniuotiems plastikams gaminti. Didelėje salėje sumontuota dervų viryklė, galingas presas, džiovinimo įrenginiai.

Skyrius išleido pirmąją produkciją. Tai — dramblio kaulo spalvos popieriaus plastikai. Jie bus plačiai pritaikyti baldų gamybai, statybai.

Šiais metais gamykla išleis apie 2,000 kvadratinį

Džiovykla - Laboratorija

Daugelis kauniečių mėgsta lankytis viename gražiausių miesto gamtos kampelių — Botanikos sode. Tačiau ne visi lankytojai, gal būt, žino, jog čia, įvairių pasaulio šalių augmenijos plotuose, gausu vaistingųjų augalų, kuriuos kaip žaliavą Botanikos sadas kiekvienais metais siunčia farmacijos fabrikam.

Neseniai Botanikos sodo teritorijoje išaugo naujas pastatas. Tai vaistinių augalų džiovykla — laboratorija.

Pirmasis pastato aukštas įrengtas grynai vaistažolėms apdirbti. Čia yra specialūs kambariai su didžiulėmis plovimo voniomis. Pagrindinę pirmojo aukšto dalį sudaro džiovykla, kurioje įrengta kamera. Čia ir bus džiovinami vaistingieji augalai. Antroje pastato aukšte įrengta turtinga laboratorija, kuri leis botanikams plėsti mokslinio tyrimo darbą.

Vaistažolių apdirbimas naujoje džiovykloje žymiai pagerins jų kokybę, leis padidinti šios "produkcijos" kiekį.

Neliks Pelkių ir Balų

Lietuvos vandens ūkio projektavimo instituto darbuotojai vėl pateikė melioravimo mašinų stotims naujus beveik 200,000 hektarų žemės plotų nusausinimo projektus.

Grupė instituto darbuotojų, vadovaujama vyr. inžinieriaus Vlodo Jančiūno, baigė taip pat Varėnos rajono Ulos upelio baseino nusausinimo projekto brėžinius. Pagal šį projektą šio baseino kolūkiuose bus nusausintas 1,955 ha plotas ir jame įrengtos kultūrinės pievos ir ganyklos.

Įdomų Kalvarijos - Lazdijų rajonų Kirsnos upelio baseino nusausinimo projektą ruošia projektuotojų grupė, vadovaujama Prano Rimpo. Įrengus 1,000 ha naujų kultūrinių pievų ir ganyklų, šių rajonų kolūkiai galės papildomai ganyti ir šerti 1,000 melžiamų karvių.

Šilutės rajone 162-1965 metais numatyta nusausinti 31,400 ha žemės, jų tarpe apie 13,000 ha Nemuno užliejamų pievų.

Vilniaus Elevatoriuje

Mašinos rieda ir rieda pro vartus. Jos atvažiuoja čia iš Vilniaus, šalčininkų, Nemenčinės, Širvintų, Trakų, Vievo rajonų. Atvažiuoja netuščiomis. Kiekvienoje — tonos grūdų.

metrų popieriaus sluoksniuotų plastikų.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGLJOS

Prenumeratos Kaina:

Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00

LIAUDIJS BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

JIE DARO ŽALĄ SAU

Calgaryje, Albertoj, Social Credit Lygos konferencijoje buvo dideli debatai. Davatkiškesni nariai siūlė rezolucijas, kad vyriausybė pravesių tyrinėjimą Albertos mokyklose. Girdi, jose mokinama komunizmo ir antikrikščionybės. Tiesa, rezolucijos nepraėjo, didžiūma pasirodė protingesnėmis, bet matyti, kad gana daug rėkė isteriškai, kad vaikams aiškina evoliucija. Girdi, žmogus esąs išsivystęs iš žemesnio gyvūno, o ne dievo sutvertas. "Mes norime, kad mūsų vaikams būtų aiškina, kad žmogus kilęs ne iš kujagalvio, o buvo dievo sutvertas", šaukė karštuoliai.

Vyriausybės atstovai prisiego, kad jokios evoliucijos nemokinama Albertos mokyklose. Aišku, juo labiau komunizmo.

Reikia pasakyti, kad panašiai triukšmaujama visoj Kanadoj dėl religijos mokyklose. Apie evoliuciją negali būti ir kalbos. Niekas neišdrįstų. Esą pavojinga mokyti protauti, kritiškai pasverti tai, ką mokytojai aiškina.

Dėl to galima tiek pasakyti:

Jų pastangos sulaukyti vaikus nuo pažinimo tiesos komunizmui ir tikram mokslui kelio nepastos. Viskas, ką jie gali padaryti, tai pakenkti savo vaikams. Laikydami juos religinėj priešpaudoj, tėvai trukdys vaikams vystyti sveiką protavimą. Kada jie susidurs su pažangesniais, jiems patiems bus aišku, kiek žalos tėvai padarė jų protui. Tėvai neturėtų būti tokie savanaudžiai tamsuoliai. Jeigu jie negalėjo išsiveržti iš religinių žabangų, tai dar nereiškia, kad jie turi teisę savo vaikus laikyti tokiam aukštyje, kaip ir jie patys.

Vaikystėje labai lengva sužaloti vaiko protą. Dageiui vėliau tenka daug vargo padėti, kol išsivaduoja iš vaikystėje užtempto ant jų proto voratinklio.

TAS NACIONALIZMAS

Vis dažniau girdime apie Kvebeko francūzų nacionalizmą, apie norą atsiskirti nuo Kanados ir sukurti savo valstybę. Ne vien francūzai. Daugelis kitokių tautybių žmonių šiandien pirmon vieton stato savo tautinius interesus. Ypač tokių daug tarp pokario meto emigrantų ar bėglių. Rodos žmonės pasidarė tokie antagoniški vieni kitiems, kad sunku besutipti vienoj valstybėj. Tai labai žalingas reiškinys.

Žmonės yra žmonės, kokia kalba jie nekalbėtų. Reikėtų puoselėti žmonišką sugyvenimą, draugystę. Ekonominiams ir kultūriniais žmonių reikalams patenkinti nėra reikalo skirstyti į atskiras mažutes valstybėles. Šiais laikais, technikos išsivystymo laikais, mažos valstybėlės yra nebepraktiškos. Europos valstybės nėra taip mažos, bet matome, kad jos priverstos grupuotis, jungtis į bendros rinkos, laisvos prekybos sąjungas.

Siauras nacionalizmas yra žalingas. Bet jį šiandien plačiai išnaudoja visoki politiniai vertelgos savo tikslų siekdami.

Kanadoje ne vien francūzai šale anglų. Virš pusės milijono vokiečių kilmės kanadiečių. Apie tiek ukrainiečių. Taip pat labai daug italų, lenkų. Tai tautybių mišinys. Jie visi kanadiečiai, nežiūrint iš kur jie atsikėlė ir kokia kalba jų tėvai kalbėjo.

Buvo laikai, kada francūzai ir anglai sudarė Kanados gyventojų milžinišką didžiūmą. Pačioje pradžioje kitokių beveik nebuvo. Bet dabar be francūzų ir anglų yra daug ir kitokių tautybių. Francūzai, jeigu jie apsidairytų, surastų, kad Kvebeke taip pat ne jie vieni. Yra daug anglų, vokiečių, italų, žydų ir kitokių tautybių žmonių.

Niekas jiems nestoja ant kelio siekti savo siekių ekonominiai ir kultūriniai. Jeigu jie kur atsilieka, tai jų pačių kaltė. Jei nesimelstų bažnyčiose tiek daug laiko, o daugiau mokintųsi ir dirbtų, tai būtų ir jiems ir visiems kitiems daug geriau.

Pasidairius Po Pasauli

Yra sakoma, kad lazda turi du galus. Kitaip sakant, jei tu vienu galu muši kitą, tai kitas gali drožti tau kitu galu.

Beveik panašiai atsitiko su amerikiečiais. Jie, kartu su britais, siūlydami Tarybų Sąjungai atnaujinti derybas dėl nuklinių bandymų uždraudimo, turėjo galvoje suversti bėdą ant Tarybų Sąjungos. Vienas atvirai išsireiškė, kad lai Tarybų Sąjunga būna atsakominga, jog nukliniai bandymai neuždrausti. Bet taip neišėjo.

Tarybų Sąjunga atsakė, kad ji sutinka atnaujinti derybas dėl nuklinių bandymų uždraudimo, bet vakarai turi sutikti nedaryti bandymų laike derybų. Jeigu kuri šalis darys bandymus laike derybų, tai Tarybų Sąjunga nutrauks derybas.

Amerikiečiams nepatinka tokios sąlygos. Bet negalima ir atsakyti pradėti derybas. Juk jeigu atsakytų, tai ant jų pečių kristų kaltė, kurią jie norėjo suversti Tarybų Sąjungai.

Kas įvyko Dominikos respublikoj, žmonės dar nespėjo aprėpti. Dėl didelės cenzūros mažai žinių prasiveržia į užsienį. Vienas dalykas, tačiau, ir dabar aiškus.

Trujillai, nužudytojo diktatoriaus sūnus ir jo dėdės, kurie ilgą laiką ištikimai tarnavo JAV imperialistams, dabar jau neberekalingi. JAV karo laivai pasakė jiems, kad Dominikoj jiems nebėra vietos.

Jungtinės Valstijos dabar stovi prezidento Balaguero sargyboj. Jie neleis, kad kas kitas užimtų galią.

Kuba apskundė JAV Jungtinių Tautų Saugumo Tarybai, kam ji įsikišo į vidujinius Dominikos reikalus. Ne dėl to, kad Kubai gailėtųsi Trujillų, bet kad JAV padiktavo Dominikos žmonėms.

Europoje vyksta didelė ekonominė kova. Tenai veikia dvi grupės, kurios varžosi tarpusavyje. Vieną sudaro taip vadinama bendros rinkos grupė, o kitą laisvos prekybos asociacija, kurion įeina ir Britanija. Pastaroji dabar veda derybas dėl įstojimo į bendros rinkos grupę.

Britanijos užsimojimas įstoti į bendros rinkos grupę nepatinka dominijoms, kurios netektų dalies rinkos Britanijoje. Iš dominijų, matyti Kanada daugiausiai susirūpinusi.

Iš pietinio ašigalio praneša, kad bakterijos, išbuvusios po ledu 44 metus, per-

keltos į atitinkamą temperatūrą, atgijo ir pradėjo veistis.

Tos bakterijos buvo paliktos tenai laike Scotto ir Chackletono ekspedicijų.

Monkslininkai labai susidomėję šiuo reiškiniu ir mąsai stropiems tyrinėjimams.

Indijos komunistų lyderis Ajoy Ghosha viešai kritikavo Kiniją už pažeidimus Indijos sienos, apie kuriuos premjeras Nehru kalbėjo parlamente.

"Tokie veiksmai", sakė Ghosha, "ypač akivaizdoje esamų nesusipratimų, negali nepadidinti įsitempimo, Indijos žmonių pasipiktinimo ir tolimesnio pabloginimo santykių tarp abiejų šalių".

Jis reikalavo, kad Kinijos vyriausybė padarytų galą tokiems veiksams.

Rytinis Berlynas sutvirtino sieną ne tik betoniniais blokais, bet ir antitankinėmis priemonėmis.

Rytinės Vokietijos spauda pažymi, kad šis sutvirtinimas taikomas tam, kad pastojus kelią karui.

Generolas Clay, prezidento Kennedžio atstovas Vakariiniame Berlyne, planavęs tankais veržtis per sieną, jeigu rytiečiai uždraustų vakariečiams lankytis Rytiniame Berlyne.

Čekoslovakijos Komunistų Partijos centralinis komitetas nutarė panaikinti šalyje asmens kulto žymes.

Iš mauzoliejaus iškeltas ir kapinėse palaidotas Klementas Gotvaldas, buvęs komunistų lyderis.

Taipgi bus pašalintas iš Pragos centro paminklas J. Stalinui, panaikinti gatvių ir miestų pavadinimai Stalino vardu.

Pasaulinė Bažnyčių Taryba priėmė į savo eiles Tarybų Sąjungos artodoksu bažnyčią, taipgi ir kelių kitų mažesnių komunistinių šalių protestonų bažnyčias.

Suvažiavimas įvyko Indijoje, Delhi mieste.

Prie šios tarybos priklausio 198 protestonų bažnyčių.

Kaip Atsirado Švęstas Vanduo

Kaip šiandien atsimeinu tokią atsitikimą. Tai įvyko Lietuvoje dar buržuazijai valdant. Susirgo kaimyno senelis. Daktaras per brangus, o be to, ką čia bepadės senam, taip samprotavo davatkėlės. Bet visgi jos nurodė už miestelio kaime gyvenantį žmogelį, kuris nebrangiai sutaisys vaistus. Važiuoti nebuvo kam, nes buvo sėjos metas. Todėl paprašė mūsų, dviejų pradžios mokyklos mokinių. Įdėjo pora litų, ir mes išdarėjome. Žiaip taip suradome vienkiamį, kuriame gyveno "daktaras". Paklausėme išėjusį iš trobos žmogų, kur tą "daktarą" galima būtų surasti. Parodė. Gale tvarto atsiklaupęs senas dėdė vikriai kajojo žabus. Mes jam paaiškinome reikalą ir padavėme tuščias bonkas.

Greit pradėjo rukti gryčios kaminas. Iš čia pat esančios kūdros, kurioje plaukiojo pavasarį atgiję vabalai, senis prisėmė kibirą vandens ir nusinėšė gryčion. Dar po pusvalandžio jis mums įteikė pripilstytas skysčio ir šienų užkimštas bonkas. Davėme litą ir išvažiavome. Prieš miestelį mes panorome pažiūrėti, kas per vaistai. Bet paragauti neišdrįsom. Šleikštulys apėmė pagalvojus, iš kokios balos jis pasemtas. Vanduo buvo su kažkokiais krislais, matyt, nuo virintų žolių nešvarus ir žalsvas. Pagailo mums senelio, kad jis turės gerti tokią šlykštynę. Miestelyje mes išpylėm tuos

"vaistus", nusipirkom limonado ir gavę gerų kamščių, užkimšome bonkas.

Gavo senelis "vaistus". Porą dienų pagėrė ir pasveiko. Kad pasklido gandas apylinkėje apie gerą "daktarą". Sunegaluoja kas ir lekia. O tas senis ir ligos nepaklausia. Jeigu serga, vadinasi, išverda "vaistų", nes, anot jo, panašūs "vaistai" nuo visų ligų tinka.

Gali kam nors kilti klausimas, kodėl pasveiko senelis. Žinoma, kad ne nuo limonado. Tai tikrai galima tvirtinti. Pasveiko, nes, matyt, nesunkiai sirgo.

Vanduo gydo. Apie tai žinome kiekvienas. Bet ne visoks vanduo, o tik mineralinis. Nemaža žmonių gydosai mineraliniu vandeniu garsiuose mūsų Druskininkuose, Birštone ir Likėnuose. Šio vandens gydymoji galia priklauso nuo esančių jame ištirpusių druskų. Nuo kaj kurių ligų galima pasigydyti ir sūrokame Baltijos vandenyje. Kitas ligas gydo net šalto arba šilto paprasto vandens vonios. Visa tai mokslui yra žinoma ir panaudojama gyvenime.

Tačiau vis dar pasitaiko ir susijusių su vandeniu prietarų. Kodėl taip yra?

Senovėje, kol dar žmonės nežinojo, kas per daiktas vanduo, o matė, kad be jo nėra vienas žmogus ar gyvulys negali gyventi, laikė jį stebuklingu. Lietuvoje iki šių (Pabaiga ant 9 pusl.)

Pastabos

"Tėviškės Žiburių" vedamajame Pr. G., minėdamas smetoninės Lietuvos kariuomenės dieną, su širdgėla skundžiasi, kad čia, išsivijoj, "vaduotojų" fronte reiškiasi didelis susiskaldymas, oportunizmas. O daugelis, girdi, "visai pasitraukę į ramybės pozicijas".

Tokiai išsklūsiai padėčiai "vaduotojų" fronte esant, jis šaukiasi į buvusius karius, kad šie stotų į "dabarties frontą" ir išgelbėtų "vaduotojus".

Kad "vaduotojų" fronte kasdien vis reiškiasi didesnis suklurimas, tai labai aiškiai visiems matomas faktas.

Ponai juk ponais ir yra tam, kad gyventų oportunizmu bei kitų išnaudojimu.

Bet kodėl gi tie buvę kariai dabar turėtų gelbėti generolus, liekančius be armijos?

Juk ne dėl jų kaltės ponai "vaduotojai" atsidūrė į dabartines pozicijas. Ir jiems nėra jokios pareigos nei reikalavimų gelbėti.

Taip sakant, aimanuokit neaimanuokit, o ką pasisėjot, tą ir priaukit.

Teisingą prisipažinimą padarė J. Kardelis "N. L." Spaudos apžvalgoj.

Ten prisipažįstama, kad ponams "vaduotojams", o tuo patim sykiu ir "N.L.", visai nesvarbu, kas ir kokia spauda juos remia.

Gali tai būti fašistai bei naciai, ar oportunistinė ir savanaudiška spauda, ponams "vaduotojams" vis vien jie geri, bile tik paremia jų reikalą, jų biznį.

J. Kardelis padaręs šį prisipažinimą, turėtų padaryti dar vieną, antrą prisipažinimą. Prisipažinimą, kad ir visas jų "vadavimo" biznis yra tik biznis, tarnaujantis ponų ir apgavikų interesams.

Tačiau, abejotina, kad jis tai padarytų.

Bet ir nereikia. Pagal jų darbą ir draugus matome, kuo jie patys yra.

Kas kita yra su pažangių judėjimu.

Pažangus judėjimas nesideda su tokiais gaivalais. Jis netgi turi užtektinai drąsos kritikuoti savuosius ir net pasmerkti juos, jeigu jų veiksmai yra žalingi visuomenės labui.

Tai du pasauliai, du dideli skirtumai.

Z. Janauskas

Grupė Lietuvos Komunistų Partijos delegatų prie naujų rūmų, kuriame įvyko 22 TS KP suvažiavimas. Iš kairės į dešinę: J. Strelcovas, B. Kasperavičius, V. Volk-

vas, V. Raščienė, J. Paleckis, O. Varanauskaitė, L. Lesauskienė, S. Jevgenjevas, I. Andrejanovas, A. Lukaševičius, A. Matulienė, F. Biliauskas.

Ką Kiti Rašo

Nesveika ekonomika

Seniai kalbama apie mažinimą ginklavimosi, o kartais ir apie visišką nusiginklavimą. Tik, kolei kas, niekas iš tų kalbų neišeina. Kodėl? "Šiapus uždangos" yra tam daug priežasčių. Paminėsime tik vieną.

Amerikos ginklų ir amunicijos fabrikantams per metus mūsų valstybė išmoka po \$25,000,000,000 (dvidešimt penkis bilijonus).

7,000,000 Amerikos darbininkų dieną naktį nieko kito negamina kaip ginklus ir amuniciją.

10 stambiųjų korporacijų 37% produkcijos kala tik žmonių žudymui. Gi tokios karinės aviacijos firmos kaip Boeing, Lockheed, North American — nuo 66 iki 99% karo, — atsiprašau, "šalies apsaugos" reikalams. (Tairvane, Pietų Korėjoje, Vietname, Ispanijoje ir kur tik norėjote.)

Kas nors negera šalies ekonomikoje, jei tokiu dideliu procentu reikia remtis ant karinės produkcijos.

— L. Jonikas

Darbai dėl jaunuolių

Labai džiugu, kad prezidentas Kenedis ir jo vadovaujama vyriausybė atsiminė mūsų jaunimo karčiąją būklę. Surasta, kad šiemet visas milijonas jaunų vaikų ir merginų, tarp 16 ir 21 metų amžiaus, nebegrįš į mokyklą, ieškos darbo - užsiėmimo. Bet ir be jų jau turime tarp 5 ir 6 milijonų bedarbių. Kokios gi progos yra tam naujam milijonui darbų susirasti? Nėra jokių progų.

Tuo būdu yra kuo rimtai susirūpinti. Ir jeigu pagaliau pats prezidentas surado

laiko pažvelgti į šią problemą, tai labai gerai. Gal kas nors ir bus padaryta.

Bet kas? Prezidentas sudarė plačią komisiją, kurion įeina net keturi kabineto nariai. Tegu komisija rūpinasi ir galvoja. Tegu ieško jauniems žmonėms darbų ir užsiėmimų.

Bet ar komisija iš žemės ištrauks darbus ir užsiėmimus?

Užtikrinta tik vienas dalykas: nei prezidentas, nei komisija neturi jokio konkretaus plano padėti jauniems ir naujiems darbininkams darbų susirasti.

Visos šalies lėšos suverčiamos į militarizmo nasrus. Apie nukreipimą tų bilijonų dolerių į taisymą kelių, statymą mokyklų ir ligoninių, naikinimą lūšnyų didmiesčiuose, ap rengimą ir aprūpinimą žmoniškų maistu milijonų vargė skęstančių šeimų pietinėse valstijose ir šiaurinių valstijų didmiesčiuose — apie tai nė negalvoja mūsų prezidentas. O tose dirvose gimtų milijonai naujų darbų. Labai abejotina, kad ir jo paskirtoji komisija tose dirvose ieškos darbų ir užsiėmimų, nes tiems darbams nesiranda nuliekamų fondų.

— Laisvė

Taikos sentimentas plinta

Prezidentui Kennedy atvykus kalbėti Los Angeles demokratų pokilyje, kino veikalo rašytojai ir kiti artistai susibūrė į galingą Screen Writers Guild, suruošė demonstraciją už taiką ir nusiginklavimą, prie Hollywood Paladiumo, kur prezidentas apsisitojo.

Dalyvavo ligi šiol nelaikyti kairiaisiais artistai — Marlon Brando, Polly Ber-

gen, Shirley MacLaine, Kim Novak, Ray Bradbury ir daug kitų.

Kelios dienos atgal keturių Iova valstijos universitetų studentai pora dienų vaikščiojo prie prezidento rūmų Vašingtone nešini taikos šūkius. Tai buvo padramatizavimas studentų sentimentų prieš karą.

Moterys Už Taiką organizacija, neseniai įsikūrus Vašingtone, taipgi paplito po visus didesnius šalies miestus ir jau demonstravo už taiką. Ir pradėjo tą veiklą ne radikalės moterys.

Tarpe katalikų bažnyčios hierarchijos, sakoma, eina ginčai tuo klausimu. Kai Cincinnati kardinolas išėjo prieš Kenedžio "nuolaidžią politiką", tam pasipriešino kiti. Palaikė jį Niujorko ir Bostono kardinolai, bet prieš juos eina dauguma.

Atrodo, kad smarkiai plintąs taikos sentimentas paveikė ir katalikų hierarchiją, kuri šioje šalyje ligi šiol nėra pasisakius prieš karą. Tas sentimentas gal paveikė ir vyriausybę. Prezidentas Kenedis pirmą kartą smarkiai atakavo "dešiniuosius karo kurstytojus". Prezidentas savo vėlesnėse kalbose taipgi pripažino, kad įstūmimas šalies į karą atneštų jai visišką sunaikinimą.

Europos šalyse taikos sentimentas taip stiprus, kad vargiai bet kuri valdžia drįstų eiti karan.

— Vilnis

Edv. Šulaitis "išsijungė"

Nacionalistų užkulisiuose vyksta velniava. Visų nuostabai "Naujienos" paneša, kad Ciceroje gyvenantis žurnalistas Edvardas Šulaitis pasitraukė iš Žurnalistų Sąjungos. Tuo tarpu "Draugas" dar priešui prideda, kad Edv. Šulaitis ir Vycių skyriaus daugiau neberedaguoja. Skyriui medžiagą prašo siųsti tiesiog "Draugo" redakcijai.

Nežiūrint, kad Edv. Šulaitis yra jaunas žmogus, bet nacionalistų tarpe stambi "žuvis". Ypač jis vertinamas už savo laiku pikietų organizavimą prieš pažangiųjų lietuvių parengimus ir panašiai.

Nacionalistų užsidėta cenzūra nesako, kokia "kvaraba" Edv. Šulaitį privertė pasitraukti, bet mums atrodo, ar tik nebus čia įvertas S. Narkeliūnaitės skandalas. Vadinasi, žmogus turėjo "išsijungti". "Naujienos" išprašavo.

— S. J. Jokubka

NEW YORK. — Buvęs JAV prezidentas Eisenhower pasmerkė Birch Society dešiniuosius ekstrimistus ir kitus tokiuos.

ŠYPSENOS

Nieko nepagelbsti

Klebonas smarkiai užsiūpūlė ant parapijono už nelankymą bažnyčios, neaukumą religiniams reikalams, už apsileidimą išpažinties ir maldos klausimuose.

"Tai kad, klebone, jokios iš to naudos nėra", teisingai parapijonas.

"Kaip tai?" supyko klebonas.

"Žiūrėk, karo metu mūsų dvasiškija meldė, kad dievas padėtų laimėti karą, vokiečių dvasiškija meldė, kad vokiečiams ir italams padėtų, o rusai nesimeldė ir nieko neprašė, bet dabar atrodo, kad jie daugiausia laimėjo".

Neturėjo patyrimo

"Mes prašėm svečio kunigo, kad pasimelstų į dievą ir paprašytų lietaus, o jis išmeldė tiesiog uraganą. Žiūrėk, viskas paskendė, žalos už milijonus dolerių", skundėsi bažnyčios perdėtinis.

"Tas ir parodo, ko galima tikėtis prašant pagalbos žmogaus, kuris nieko nenusimano apie agrikultūrą", atsakė farmerys.

Jie nekalba

Keliaujantis vaistų parduojėjas pirmo žmonėms savo gyduoles.

"Ponai ir ponios", kreipėsi jis į klausytojus. "Aš parduodu šias gyduoles jau 25 metai, bet niekad negirdėjau skundžiantis. Ar žinote, ką tai reiškia?"

Balsas iš užpakalinės eilės atsiliepė:

"Mirusieji nekalba".

Brazilija ir TSRS Atnaujino Santykius

BRASILIA. — Brazilijos užsienio reikalų ministras Santiago Dantas oficialiai parlamentui pranešė, kad Brazilija ir Tarybų Sąjunga po keturiolikos metų pertraukos atnaujino diplomatinis santykius. Susitarimą dėl santykių atnaujinimo už Tarybų Sąjungą pasirašė TSRS delegacijos vadovas Victor Asov, o už Braziliją užsienio ministras Dantas.

Klerikalai su reakciniais parlamente dėl santykių atnaujinimo sukėlė triukšmą. Ypač piktai valdžią smerkė parlamento deputatas politikierius kunigas Aruda Camara. Tačiau parlamento deputatų dauguma žinią sutiko džiaugsmingai.

Niurnbergo Bylos Pamokos

(Taša)

Pašėlusiais tempais Vakarų Vokietijos koncernai vėl suka karinę mašiną. Per praėjusį dešimtmetį Bonos respublikoje ginklavimuisi išleista 90 milijardų markių. Iki 1963 metų ginklavimuisi numatyta išleisti dar 94 milijardus markių. Per šešerius metus nuo to laiko, kai Vakarų Vokietija tapo NATO nariu, bundesveras užėmė vyraujančią vietą šiame kariniame bloke. Kaip pareiškė vienas anglų karinis ekspertas, pagal divizijų skaičių Vakarų Vokietijos kariuomenė yra didžiausias nacionalinis NATO kontingentas. O kai bus baigtos komplektuoti 12 vokiečių divizijų, kas įvyks maždaug 1962 m., pagal skaičių vokiečių kariuomenė bus lygi visiems likusiems nacionaliniams NATO kontingentams kartu paėmus.

Nebaigti mušti hitlerininkai, žinoma, nerodytų tokio žūlumo, jeigu jie nejaustų JAV imperialistų paramos.

Prie reakcingiausių šiuolaikinio tarptautinio imperializmo jėgų šliejasi visi iš socializmą ir komunizmą stantančių šalių išvyti ir vainikuoti ir nevainikuoti karaliukai, dvarininkai, kapitalistai, buržuazinių armijų karininkai, jų tarpe ir saujelė užsienyje dar vegetuojančių lietuviškųjų buržuazinių nacionalistų. Daugelis jų buvo uolūs hitlerininkų tarnai. Ir tik tuo metu, kai šių pašlemėkų šeimnininkai baigė dienas Niurnbergo kartuvėse, jie paskubėjo pakieisti hitlerininkus šeimnininkus naujais — amerikainiais.

Prieš kurį laiką lietuviškųjų buržuazinių nacionalistų spaudoje Amerikoje iš kokio J. Brazaičio lūpų išsprūdo žodžiai, apibūdinantys Adenauerį kaip "didelį europietį".

Tad kas gi šis ponas J. Brazaitis, kuris liapsina šiandien "didelį europietį"? Pasirodo, jog tai žuvytė, mitusi hitlerininkų rykliu maistu ir antrąjo pasaulinio karo metu išmesta anapus Atlanto. Tomis dienomis, kai nuo hitlerininkų bombų griuvo ir dėgė Lietuvos miestai ir kaimai, kai upeliais sravo darbo žmonių kraujas, ponas J. Brazaitis vadinosi dar savo tėvo Ambrazevičiaus pavarde ir pretendavo į hitlerininkų "premjerus" Lietuvoje. Kartu su ssavo bendrininkais jis išėjo pasveikinti Kauną okupavusios hitlerininkų kariuomenės, kad "užmegztų su ja ryšius".

Kaip Ambrazevičiaus tipo pasturakiai "mezgė ryšius"

su hitlerininkais, visiems šiandien aišku. Šių "ryšių" rezultatai — tai Paneriai ir IX fortas, Pirčiupis ir Miliūnai, 700 tūkstančių Lietuvos žudytų žmonių.

Kaip žiurkė, išsprukusi iš degančio laivo, J. Ambrazevičius, atsisakęs tėvo pavardės (matyti, per daug jau ją suteršė) ir pasivadinęs J. Brazaičiu, kranksėdamas atominio karo kranklio balsu, postringauja apie "istorinę vokiečių misiją" ir "didį europietį" Adenauerį, kuris šiandien vėl užsidėjęs kryžiuočio apsiaustą, svajoja apie tai, kaip kardu bei bomba pavergti rytų tautas, jų tarpe ir lietuvių tautą.

Prislopusiais gebelsiniais balsiukais atsiliepia iš anapus vandenyno vienas iš Panerių žudynių organizatorių Žymantas - Žakevičius, Pivonijos šilo budelis Paškevičius ir daugelis kitų į juos panašių. Kaip ir nebaigti mušti vokiškieji hitlerininkai iš "didžio europiečio" kompanijos, taip ir šie poniūkščiai pikta džiūgauja dėl padidėjusio tarptautinio įtempimo, dėl grėsmės, kurią visuotinei taikai kelia tarptautinio

imperializmo provokacijos.

Tarybinė vyriausybė perspėjo pasaulio tautas dėl pavojaus, kurį kelia Vakarų Vokietijoje atgaivinamas militarizmas ir fašizmas. Kaip kardinalią priemonę šiam pavojui likviduoti Tarybų Sąjunga pasiūlė sudaryti taikos sutartį su Vokietija ir sureguliuoti Vakarų Berlyno problemą. Tai sukėlė dar didesnę įniršį ir įtūžimą Vakarų Vokietijoje šeimnininkų ir Pentagono kariuomenės tarpe. Tačiau, kaip šiandien benirštų imperializmas ir fašizmas, jie yra bejėgiai pasukti istorijos ratą atgal. 1946 metų spalio mėnesį Niurnbergas įsakmiai primena, kas laukia tų, kurie žengs Hitlerio pėdomis, kurie eis karo ir agresijos keliu. Šį kelią kartuvėse užbaigė fašizmo vadeivos, kai pasaulyje buvo tik viena socialistinė valstybė. To juo greičiau tarptautinis imperializmas susilauktų dabar, kai nesugriauama granito siena pasaulio tautų laisvės ir laimės sargyboje budį galingoji socialistinė stovykla, kai viršum pasaulio milijonai vis aukščiau iškelia taikos, demokratijos ir socializmo vėliavą.

Stasys Laurinaitis
"Tiesa")

Pasžiūrėkit į Save

S. KARPE

"Veiksnių" spaudai dabar tiesiog darbymetis. Pasigavę Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos XXII suvažiavimo kritiką J. Stalinui ir jo vadovavimo metu turėjusiems didelį autoritetą asmenims, jie besilenktyniuodami varo antikomunistinę propagadą. Matyti mano, kad dabar jie tikrai "pajudins" žemę po komunistų kojomis.

Kaip ir galima buvo tikėtis, J. Kardelis griebia komunistus smarkiausiai. Jis "griauna" visą komunistinę sistemą. Girdi, "22-sis komunistų suvažiavimas Maskvoje įrodė, kad bolševikų-komunistų santvarka yra ne tikrai supuvusi, bet ir baisi bei nepaprastai pavojinga".

Kad Stalino valdžios metu buvo negeistinių apsišėkimų, tai jau faktas. Čia neisime dėl to į ginčus. Suvažiavime tas buvo gerai nušviesta. Bet dėl to dideliai stebėtis nereikia. Viena, tas metas buvo labai sunkus Tarybų Sąjungai. Kita, kaip jau visiems gerai žinoma, imperialistai, ruošdamiesi karami prieš Tarybų Sąjungą, dėjo pastangas, kad sugriovus Tarybų Sąjungos vadovybę, Pats Chruščiovas nurodė, kad hitlerininkai su-

klastojo dokumentus, leido jiems patekti į Čekoslovakijos prezidento Benešo rankas, o tas, matyti nieko bloga nemanydamas, įteikė Stalinui. Tais dokumentais J. Stalinas patikėjo ir eilę aukštųjų karininkų sunaikino. Čia tai ir pasirodė J. Stalino silpnybė. Šis įvykis nebuvo vienintelis tokio pobūdžio.

Tarybų Sąjungos komunistai patys, niekieno neverčiami, išnagrinojo to meto įvykius, klaidas, nusižengimus, viešai iškritikavo ir deda visas pastangas pasimokinti iš to. Tuo pat laiku jie atšaukia dalį garbės, kuri buvo suteikta Stalinui. Jis pastatomas tokioje vietoje, kuria jis yra užsitarnavęs. Atitinkamai kritikuojami kiti.

Tai ne joks blogumas. Tai įrodymas, kad komunistai neslepia blogybių. Jie smerkia jas ir siekia to, kad joms nebūtų galimybių pasikartoti. Kuri kita partija drįstų tai padaryti?

Dabar imkime kapitalistinę santvarką, kurią begindamas J. Kardelis dvilinkas riečiasi. Argi kapitalizmas neturi jokių "griekų"? Ir dar kokių. Paimkime nors kele-

Lietuvos kapitalizmas bu-

vo davęs Smetonos režimą.

Jis žudė komunistus, streikuojančius valstiečius, uždarinėjo partijas, draudė susirinkimus ir aplamai demokratines žmonių laisves. Jei Lietuva būtų su 200 milijonų gyventojų, tai visa tai, ką Lietuvos fašistai atliko, padauginus proporcingai gautumė baisesius skaičius.

Kapitalizmas davė Hitlerį su visais savo blogumais. Jis davė Musolinį, Franką ir daugelį jiems panašių diktatorių. Apie juos nėra reikalo daug rašyti, nes tai gerai žinomas faktas.

Kapitalistinis pasaulis, be išnaudojimo kolonijų, persekiojimo jų žmonių, be išnaudojimo aplamai dirbančių masių, yra įvykdęs daugybę karų, per kuriuos pralietu upės kraujo.

Jungtinės Valstijos ir Kanada gali būti skaitomos gerai stovinciomis šalimis, bet kiek čia supuvimo? Graftas, vagystės, rasinė diskriminacija.

Štai žinutė iš Brandono, Manitobos: Hugh Paton ir D. Hubert Cox nuteisti 7 metams kalėjimo už suokalbį pavogti iš Brandon Packers \$460,000, už pavogimą iš tos kompanijos \$448,000, už suokalbį apgauti minėtą kompaniją ait \$460,000, už apgavimą minėtos kompanijos ant \$448,000 ir sufalsifikavimą kompanijos finansinių knygų ant \$400,000.

Tokios žinios labai dažnas reiškinys. O kiek visokių bylų miestuose, savivaldybių pareigūnų tarpe.

Jeigu kapitalizmas taip stropiai keltų viršun savo "griekus", kaip kad iškėlė Tarybų Sąjungos komunistai savo blogybes, tai šurpus vaizdas būtų. Bet kapitalizmas stengiasi užglostyti savo blogybes. Jis rėkia ant kitų, kitus niekina, kad žmonės nematytų jo blogų darbų.

Baigiant galima prisiminti apie Europos buržuazinių nacionalistų asmenis, kurie savo šalyse yra pridarę daug baisesių darbų. Juos buržuazija noriai prisiėmė. Juos stropiai slepia ir net gina, jei kas užsiuola, ir J. Kardelis ir tokie. Jie labai kietai užčiaupė burną ir kas liečia hitlerininkų darbus. Tuos šarančius jie dabar gina visomis priemonėmis. Mat jie vėl pasidarė "švarūs", "demokratijos gynėjai".

PERTVARKĖ SAVO MINISTRŲ KABINETĄ

WASHINGTON. — Prezidentas Kennedy perorganizavo savo ministrų kabinetą, zavo savo ministrų kabinetą. Daugiausia paliesti pavaduotojai.

Viso padaryta 9 pakeitimai.

Ar žinote, Kad:

Kongrese World Council of Churches, į kurį priėmė ir rusų ortodoksus, arkivyskupas Nikolin pranešė, kad šiandien TSRS yra 50,000,000 tikinčiųjų, kurie užlaiko 30,000 dvasiškių, turi 20,000 parapijų, 73 vyskopus, 40 vienuolynų, 8 teologijos mokyklas ir 6 seminarijas, kuriose lavinami būsimieji dvasiškiei, arba agentai, kurie paruoš dūšes po mirties į dangaus karalystę. Pačioje Maskvoje dar yra 55 bažnyčios arba cerkvės.

Priėmimas ortodoksų į World Council išgąsdino daugelį Vakarų pasaulio dvasiškių, kurie mano, kad 32 metų amžiaus rusas dvasiškis gali padaryti revoliuciją tarpe krikščionių vadų, panašiai, kaip Liuciperius padarė prieš dievulį, suagıtavo aniuolus, kuriuos vėliau dievulis turėjo paversti į velnius ir dar juodai nudažyti.

Amerikos universitetuose mokslinama 50,000 užsienio studentų. Apklausinėjant juos, beveik visi pasisakė prieš Amerikos užsienio ir vidaus tvarką bei politiką. Didžiausį nemalonumą padarė Vakarų Vokietijos studentai, kurie žiūrį į amerikonus kaip nenormalius žmones.

Newfoundland skaitomas pradžia Britų Imperijos, nes tai buvo pirmutinė britų kolonija. Šiandien ji skaitoma jauniausia Kanados provincija. Į Newfoundlandą vakarinės Anglijos žuvininkai atplaukdavo žuvauti dar prieš Kristupo Kolumbo Amerikos atradimą.

Suezo kanalas turi 103 mylias ilgumo ir yra dukart ilgesnis už Panama kanalą.

Su birželio 1 d. 1961 metų, Kanadoj buvo 18,200,000 gyventojų.

Praėjusią vasarą British Columbia provincijos miškų gaisrai padarė nuostolių už \$50,000,000.

Šiais metais Kanados policijai pavyko suimti netikrų \$10 ir \$20 vertės banknotų už \$250,000. Areštuota 2,000 platintojų ir surasta viena netikrų pinigų spaustuė Kirkland Lake, Ont.

Kanadoje yra 217,000 nepagydomų alkoholikų. Pagal provincijas pirmoj vietoj stovi Ontario, Kvebekas ir British Columbia.

Fiziniai sveikas žmogus be vandens tegali išgyventi nuo 7 iki 10 dienų.

Surinko Montreallietis

Kaip Eina LB Vajus

Vajaus laikotarpis jau įpusėjęs, bet su vajaus veiklos rezultatais dar labai toli nuo įpusėjimo. Būtiną vajaus kvota: gauti 100 naujų prenumeratų ir sukelti \$4,000, o iki šiol dar gauta tik 19 naujų prenumeratų ir \$1,400.10. Tai visiems LB draugams ir draugėms bei savitaraščių skaitytojams reikia rimtai susirūpinti ir daugiau pasiaukoti vajaus pravedimo reikalui.

Tiesa, eilės vietovių vajininkai labai gražiai darbuojasi ir jau daug rėmėjų gražiai parėmė savitaraštį, bet yra dar daug draugų, kurie vis atidėlioja vajaus pravedimo reikalą. Pakartotinai prašome visus LB skaitytojus imti dalyvumą vajaus pravedime ir kiek galint gausiau paremti savitaraščio išlaikymą.

Laikė praėjus savaitės vajininkų eilę papildė Miami, Floridos, ir San Francisco, Calif., vajininkai. Labai gražiai papildė vajaus veiklos rezultatus Port Arthuro, Montrealo, Čikagos, Winnipego, Detroito, Rochesterio ir Lethbridge vajininkai.

Toronto vajininkų lenktynės už sėkmingesnį pravedimą vajaus, daugiausia centralizuojasi ant dviejų pirmaujančių vajininkų — Juliaus Valūno ir Juozo Valaičio. Abu vajininkai pavyzdinčiai lenktyniuoja. J. Valūnas vis laikosi pirmojoje vietoje, o J. Valaitis su savo ryžtinga veikla ir pasiaukojimu nežada pasiduoti. Bendrai torontiečiai LB draugai ir draugės ruošiasi prie šio šeštadienio LB metinio parengimo. Visus LB skaitytojus ir jų šeimas nuosirdžiai kviečia į parengimą. Neapvilkinime parengimo ruošėjų ir nelikime kaltais prieš Liaudies Balsą, kuris laukia jūsų skaitlingo dalyvavimo šiame parengime.

Tarprajoninėse lenktynėse su naujomis prenumeratomis vis pirmojoje vietoje laikosi antras rajonas, o su aukomis pirmas ir trečiasis rajonas. Iki lapkričio 27 d. vidurdienio iš rajonų gauta sekančiai:

Iš pirmo rajono 5 naujos prenumeratos ir \$376.75 aukų.

Iš antro rajono 11 naujų prenumeratų ir \$362.10 aukų. Iš trečio rajono \$168.00 aukų.

Iš ketvirto rajono dar tik \$33.50 aukų.

Iš JAV 3 naujos prenumeratos ir \$459.25 aukų.

Atskirų vietovių vajininkų lenktynėse didžiausią šuolį pirmyn padarė Port Arthur vajininkai. Jie iš šeštos vietos perėjo į ketvirtą. Dabar atskirų vietovių vajininkai išsirikiaivę ir turi punktų sekančiai:

Toronto vajininkai	1,116
Montrealo vajininkai	974
Čikagos vajininkai	331
Port Arthur vajininkai	280
Brooklyno vajininkai	222
Windsoro vaj.	202
Lawrence vaj.	125
St. Peterburgo vaj.	100
Hamiltono vaj.	99

Worcesterio vaj.	84
Detroito vaj.	83
San Leandro vaj.	83
Red Lake vaj.	60
Rochesterio vaj.	54
Clevelando vaj.	50
Winnipego vaj.	48
Rodney vaj.	42
Renabie vaj.	41
Norwoodo vaj.	41
Lethbridge vaj.	37
Philadelphia vaj.	36
Radway vaj.	32
Springhillo vaj.	20
Rockfordo vaj.	18
Vancouverio vaj.	18
Pittsburgho vaj.	14
Plymoutho vaj.	10
Brandono vaj.	10
San Francisco vaj.	10
Miami vaj.	10

Metus žvilgsnį į vajininkų eilę pasirodo, kad skaudžiausiai atsilikę tai Vancouverio vajininkai. Ten yra gražus būrys praityje puikiai pasižymėjusių vajininkų ir visuomeninių veikėjų. Liaudies Balso išlaikymo reikalas jiems yra aiškus, tad kam atidėliojami vajaus pravedimo reikalai? Visi gerai žinome, kad darbininkų klasei tarnaujančius visuomeninius reikalus nieks kitas neatliks, o tik patys darbo žmonės, tad ir LB išlaikymą nepalikime užmirštu ar atidėliotinu reikalui.

K. Kilikevičius

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

J. Legas, Port Arthur, Ont., vėl prisuntė keletą atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe J. Stanulis ir F. Imbraso po dvi atnaujintas į Lietuvą, ir ten draugų suaukotus \$57.00. Aukojo: F. Imbrasas ir J. Stanulis po \$12.00; A. Pilkis \$7.00; B. Batavičius, A. Zaluba ir A. Maleckis po \$6.00; F. Šlapelis \$5.00; A. Bartelis \$2.00 ir Bevardis \$1.00.

P. Pugačiauskas, Sarnia, Ont., atsinaujino sau ir Lietuvon prenumeratą ir paaukojo \$1.50.

M. Alenskiene, Toronto,

užsirašė LB ir paaukojo \$1. H. Dabravolskiene, Toronto, pridavė kelis dolerius LB paramai nuo reikusių užuojautą velionės A. Ciglierienės artimiesiems.

A. Pranevičius, Lasalle, Que., atnaujino prenumeratą Lietuvon ir paaukojo 50 c.

K. Rimkienė, Baroda, Mich., Čikagos vajininkų vardu prisuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir dar \$14.00 surinktų aukų. Aukojo: F. Puleikis, A. Vylonis ir M. Pliauška po \$1.50; L. Valiulienė, J. Kanceris, A. Gardins, D. Magnius, K. Kensta-

vičienė, A. Daukšienė, F. Pajeda, P. Juklonis ir Don Yla po \$1.00, ir B. S. 50 c. P. Kisieliene, Montreal, prisuntė dvi naujas prenumeratas užrašytas P. Zabausko ir LB skaitytojo į Lietuvą, keletą atnaujintų, kurių tarpe viena Kazio atnaujinta į Lietuvą ir \$12.00 surinktų aukų. Aukojo: J. Brundza \$6.00; Kazys \$2.50; F. Nakas \$2.00 ir LB skaitytojas \$1.50.

B. Kvietinskas, Montreal, prisuntė gražų kiekį atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe vieną J. Knystautų atnaujintą į Lietuvą, ir \$43.50 surinktų aukų. Aukojo: A. Kaupas \$16.00; J. Verbyla \$10.00; F. Nekrušis ir Ch. Pankevičius po \$6.00; S. Verbyla \$3.00; S. Jasminskas \$1.50 ir P. Braknys \$1. Prenumeratų atnaujinime ir aukų rinkime gražiai patalkininkavo J. Vilkelienė.

O. Strellienė, Longueuil, Que., užrašė naują prenumeratą į Lietuvą.

J. Radzevičius, Winnipeg, Man., reikšdamas padėką jo brolio laidotuvėse dalyvavusiems bei gerbdamas velionies Ch. Radzevičiaus pažangius įsitikinimus, prisuntė \$5.00 aukų.

A. Paukštienė, Miami, Fla., prisuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo savęs ir P. G. po 50 c. aukų, taipgi žadėjo dar daugiau pasidarbuoti dėl LB.

J. Valaitis, Toronto, pridavė keletą atnaujintų prenumeratų, paaukojo \$15.00 ir pridavė nuo V. Ramanausko ir P. Mockaičio po \$1.00 aukų.

J. Lesevičius, Montreal, prisuntė atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe vieną A. Brakniene atnaujintą į Lietuvą ir \$13.00 surinktų aukų. Aukojo: J. Skripka \$6.00; Samson \$5.00 ir P. Kersulis \$2.00. Atnaujinime prenumeratų ir aukų rinkime patalkininkavo J. Urbanavičius.

J. Valūnas, Toronto, pridavė keliolika atnaujintų prenumeratų ir \$18.60 surinktų aukų. Aukojo: P. Jacobs \$6.60; A. Mažeika ir A. J. Peck po \$3.00; W. Martin \$2.00; A. Butheraitis, J. Goberis, A. Gužauskas ir W. Wex po \$1.00.

J. K. Alvinas, Yucaipa, Calif., prisuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo savęs ir J. S. po 50 c. aukų.

A. Daukantas, Toronto, pridavė keletą atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe vieną F. Laurusevičių atnaujintą į Lietuvą, ir \$3.50 surinktų aukų. Aukojo: F. Laurusevičiai \$1.50; M. Samosh ir P. Tauras po \$1.00.

A. Samuolis, Chicago, prisuntė keletą atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe vieną jo paties atnaujintą į Lietu-

vą ir \$3.00 surinktų aukų. Aukojo: K. Salamonas ir V. Urbonas po \$1.00; J. R. ir A. K. S. po 50 c.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

H. Venat, Detroit, Mich., \$2.50;

J. P. Anderson, Rochester, N. Y., 50 c.;

A. Jokstas, Chicago, Ill., 50 c.;

Dom. Stroles, Hixon, B. C., \$1.00;

J. Petruškevičius, Lethbridge, Alta., \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas, širdingai ačiū.

Administracija

Padėkos Žodis

Šiuomi dėkojame Montrealo lietuviams, kurie padėjo mums palaidoti mūsų mylimą brolių Kazimierą Radzevičių, kuris mirė lapkričio 14 dieną, 1961.

Dėkojame visiems, kurie atsilankė į šermenis, palydėję ir kapines, drg. J. Lesevičiui už pasakytą prakalbą ant kapinių, ir tiems, kurie pagerbė velionį vaikais.

Taip pat dėkojame tiems Kazio draugams ir draugėms, kurie jį lankė ligoninėje ir namuose, kada jis sirgo.

Ypatingai B. Kvietinskui už parašymą korespondencijos apie mūsų brolių ir lankymą ligoninėje, suteikimą jam materialinės pagalbos. J. Urbanavičiui, V. Spilkiui ir visiems kitiems, kurie lankė ligonį.

Dėkoja brolis Juozas, seserys Barbutė ir Juzė.

O tau, mielas broli, tegul būna lengva Kanados žemė.

Juozas, Barbutė ir Juzė

Juozas, Barbutė ir Juzė

Padėka

Toronto. — Lapkričio 11 d. nelemta mirtis išplėšė iš mūsų tarpo gyvenimo draugą, šeimos tėvą ir brolių Vincą Marcinkų. Su jo mirčia liūdėsio valandos užgulė mūsų namus. Bet mums ši liūdesis ir gailėsčio širdgėlą palengvino pergyventi velionies ir mūsų geri draugai ir draugės.

Šia proga reiškiamė nuosirdžiausią padėką visiems draugams-ėms ir giminėms už puošimą velionies karsto ir kapo gėlėmis, už skaitlingą lankymą šermenyse ir laidotuvėse ir už visokiariopą mums pagalbą ir reikštą užuojautą.

Didžiai dėkingi K. Kilikevičiui už jo prie karsto kapinėse pasakytą atsiveikiniamo prakalbėlę.

M. Marcinkienė
su trim dukrelėmis
ir sesuo M. Buzunienė

Vaidzas salėje laike TS KP 22 suvažiavimo, kurio tarimais sukėlė toki didelį dėmesį vi-

same pasaulyje. Suvažiavimas įvyko neseniai pastatytoose rūmuose, kurių staty-

boje dalyvavo 47 liaudies ūkio tarybos. Statyba truko tik pusantų metų.

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Ruošiamose vakarienėse dažnai dar vis būna vietos keletai žmonių, bet lapkričio 18 d. M.S.D.P. Draugijos vakarienėje, kuri atsibuvo Vytauto Klubo svetainėje, kaip teko matyti, trūko vietų. Ši vakarienė turėtų būti pavyzdžiu tiems, kurie vėlinasi, kad neapsimoka vėlintis.

Kalbant apie pačią vakarienę, reikia pasakyti ačiū valdybai ir visiems, kurie prisidėjo prie jos paruošimo. O moterėlėms už paruošimą skanių valgių ir patarnavimą laike vakarienės. Tenka didelis ačiū nuo visų dalyvių, kaip teko nugirsti iš pokalbių. Gaila, kad mūs laikraštis per mažas, vietos stoka sužymėjimui visų pasidarbusių vardų.

Lapkričio 19 d. Vytauto Klubo šėrmonų susirinkime buvo nominuota valdyba ateinančioms metams. Skaitant valdybos posėdžio protokolą, buvo pranešta, kad Montrealo Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija norėtų susivienyti su Vytauto Klubu. Tą laišką apsvarstyti, šėrmonai įgaliavo valdybą.

Taip pat iš protokolo paaiškėjo, kad valdyba numatė reikalą statyti naują svetainę. Po trumpų diskusijų, buvo palikta valdybai pa-

siteirauti svetainės statymo reikalais ir duoti pranešimą ateinančiame susirinkime. Šis klubiečių žygis būtų užgirtas visų Montrealo lietuvių, jei būtų įgyvendintas. Dabar daug tenka nugirsti iš jaunuolių nusiskundimų, kad mes, lietuviai, neturime gražios erdvios svetainės. O šis reikalas būtų daug lengviau įgyvendinamas, jei visi Montrealo lietuviai apsvienytume prie Vytauto Klubo.

Mykolo ir Olimpos Martusevičių dukrelė Aleksandra praleido 3 savaites atostogų saulėtoje Meksikoje.

Elis Juškienė gydomi Royal Victoria ligoninėje, linkiu greitai susveikti.

Canada Cement Co. centrinis ofisas randasi Montreale. Čia yra ir vienas jos didžiausias cemento fabrikas. Kompanija turi 9 cemento fabrikus Kanadoje, kuriuose dirba apie 2,000 darbininkų. Darbininkai turi stiprią uniją. Sulig kontrakto kompanija turėjo laikyti darbe ir senus darbininkus, o sulaukusieji 65 metų ir išdirbę kompanijai nemažiau kaip 20 metų, gaudavo pensiją, hors ir mizerną. Dabar kompanija atsisako pasirašyti naują kontraktą ateinančiam metam, kuriame būtų

garantuojama seniem darbininkam darbas ir senatvės pensija. To pasėkoje darbininkai lapkričio 16 d. paskelbė streiką Kanadoje esančiuose šios kompanijos fabrikuose. Montreale yra dirbančių ir lietuvių, kurie laikosi gerai ne tik streike, bet ir pikieto linijoje.

B. K.

Serga

Malvina Tamašauskienė turėjo didelę operaciją ant skrandies - pilvelio ir dar prieš akis sekanti operacija

ant tulžies. Bet šiuo laiku per silpna operacijos atlaikyti. Dėl antrosios dar reikės palaukti.

Linkiu ligonei greitai pasveikti.

Mirė

Kuris laikas atgal mirė Emilijus Koncingeris. Kadangi mažai su lietuviais susidavo, tai apie jo mirtį sužinojom tik dabar. Jo kūnas buvo išvežtas Chicagon ir ten giminių palaidotas. Dar buvo jaunas vyras.

P.

Slapybės Zona

Dabartiniame laike kasdieną skaitome įvairių pažiūrų spaudoj ir girdime žmones šnekant apie įvairias atomines, hydrogenines (vandenilines) ir kitokias bombas, kurios gresia žmonijai sunaikinimu. Tačiau, ligi šiol, mūsų spaudoj man neteko skaityti, kaip minėtų bombų gaminimo vieta atrodo.

Sakoma, kad pirmutinę atominę bombą pasigamino Jungtinės Amerikos Valstijos, todėl apie jų gaminimo įmones ir pakalbėsime. Tikiu, kad šio rašinėlio skaitytojas susidarys nors pradinį supratimą, kaip minėtos bombos yra gaminamos.

Tūloj valstijoje prie didelės labai vandeningos upės 315 kvadratinė mylių plote gyvena 1,500 šeimynų. Valdžios paskirta komisija rekomendavo čia statyti atomines bomboms gaminti įmonę. Minėta šeimynų skaičių perkėlė gyventi į kitas vietas. Dabar tenai vėjas barbena langus, klibena duris ir varsto, girgždina langines, bet tuose namuose jau niekas negyvena.

Visas plotas aptvertas aukšta spygliuotų vielų tvora. Dieną ir naktį stropiai saugo motorizuota, pėsčia ir su lavintais šunimis sargyba.

Tenai įvairios konstrukcijos 84 pastatai. Tūli storomis plieno sienomis be langų, tūli aluminijaus sienomis, tūli betono ir dar kokių medžiagų sienomis. Yra pastatų, kuriuose dėl radiacijos pavojaus nei vieno žmogaus

nėra. Tenai įvairius sudėtingiausius darbus atlieka robotai. Pav., robotai patys patitaiso varvančius vamzdžius. Technikai iš lauko pūsės per tam tikras sienose angas per teleskopus tēmija robotus, kad jie klaidų nepadarėtų.

Tenai yra ir svarstyklės, kurios pasveria milijoninę gramo dalį. Kiek tenai, atveštinimų krosnių, sunaudojama vandens, tai užtektų jo visam didžiuliam Filadelfijos miestui, o galinga elektros jėgą gaminant visą Delaverio valstiją. Įkaitęs vanduo požeminiiais kanalais per 80 mylių stumiamas sugrįžta į upę.

Kaminas 400 pėdų aukštumo, per kurį dieną-naktį verčiasi ugnis ir dūmai.

Atliekamos šiukšlės, kuriose dar randasi daug naudingų medžiagų, kraunamos į milžiniškus kubilus ir laidojamos 80 pėdų žemės gilumoj. Jos laukia mokslininkų su geresniais protais.

Tenai dieną-naktį dirba 8,500 darbininkų. Kas tu bebūtum, minėtų įmonių vyriausias užvežda ar valstybės prezidentas, norint į vidų įeiti turi aiškiai sargams įrodyti savo asmenybę.

Šiuos pastatus per du metus statė 32,500 žmonių. Daugiausia Du Pontų kompanijos inžinierių ir kitokių specialistų vadovybėje.

Tas viskas Jungtinių Amerikos Valstijų žmonėms kainavo du bilijonus ir keturis šimtus milijonų dolerių.

Stirtos prigaminta įvairių bombų turtui ir žmonių gyvybėms naikinti, o civili-

Phyllis Clepperton, "Speaking French" programos žvaigždė, kuri padeda prof. Jean-Paul Vinay praveisti francūzų kalbos pamokas ant televizijos.

niams naudingiems reikalingams beveik nieko. Tenai pagaminta kobalto bomba vėžio ligai gydyti, bet kol kas nesėkminga, nes jos tobulinimui nėra pinigų.

J. Čeponis

Tiks ir Kosmonautams

Prekybos tinkle vis daugiau pasirodo džiovintų vaisių, daržovių. Paprastai visi sausi maisto produktai gaminami konservų fabrikuose. Ten yra specialūs džiovintimo aparatai, naudojantieji pliusinę temperatūrą.

Tačiau neseniai Leningrado F. Engelso vardo prekybos instituto darbuotojai prof. N. Titovas, doc. S. Cokovarzė, biologijos m. kand. E. Mišukas ir asistentė T. Sacharova pradėjo džiovinti maisto produktus vakuume minusinėje temperatūroje.

Iki tam tikro laipsnio sušaldyti maisto produktai dedami į hermetinę vakuuminę kamerą. Įjungus siurblius, joje praretinamas oras. Vandens garai, iš produktų nusėda ant specialaus kondensatoriaus.

Naujuoju būdu išdžiovinti vaisiai arba daržovės nepraranda savo pirmykščio skonio nei maistingumo. Hermetiškai įpakavus, juos galima laikyti neribotą laiką.

Tokie aukštos kokybės, vitaminingi, ilgai negendą produktai labai naudingi didelių miestų gyventojams, juos su džiaugsmu sutiks Tolimoji Šiaurė. Galimas dalykas, kad jie dar labiau bus reikalingi kosmonautams, skrendantiems kosminiais laivais į kitas planetas.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGA IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausių STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Specialistai Drabužių Dažytojai

Jos. Petrer & Geo. Marks

199 A CHEMIN CHAMBLY RD.
LONGUEUIL, QUE.

Montreale ir apylinkėse paimame ir pristatome į namus. Darbą garantuojame savo 30 metų patyrimu.

Telefonas OR. 4-7578

Patarimai Pagyvenusiems

Pagyvenusio žmogaus organizmas estj silpnescnis. Visa medžiagų apykaita nebetokia veikli. Pats pagrindinis dalykas tai viduriai ir kiti vidaus organai. Viduriai nebevirškina kaip reikiant. Todėl pasirinkite atitinkamą dietą. Daugelis pagyvenusiu žmonių jau iš patyrimo žino, kokie valgiai netinka. Tūli gauna alergiją — tam tikrą jautrumą tam ar kitam valgiui. Tai jie ir vengia tokių patiekalų — ir gerai daro.

Bendrai imant, pagyvenęs žmogus geriau nevertok gyvulinių riebalų, taukų, lašinių, lajaus, riebios mėsos bei padažų, net ir sviesto, grietinės ir ledų, kiaušinio trynių, žuvies riebalų. Gyvuliniai riebalai turi daug cholesterolio, kuris gadina arterijas, padaro aterosklerozę. Ilgainiui į riebalų su minkštintą arterijų plėves susidarę kalcio druskų (kalkių), ir arterijos darosi kietos — arteriosklerozė. Kraujospūdis eina didyn, sunkiau estj širdžiai kraują varinėti. O ir pati širdis, jos raumenys kenčia nuo panašių negyvenimas.

Užsikimšimo vietoj širdies raumuo pasidaro labai silpnas. Ligoniui reikia tada pagulėt ir ilsėtis kelētą savaitę.

Vadinasi, gyvulinių riebalų nevertok. Vartok augalinę aliejų: saulėgrąžų aliejų, karnapių, sėmenų (lino), riešutų aliejų, kukurūzų aliejų. Geriausias yra mazola — kukurūzų aliejus — "not hydrogenated", šaltu procesu gaminamas. Tos mazolos aliejaus nugerka rytą, baigdamas pusryčius, gerka burnelę, gal du valgomus šaukštus, tai ir gana visai dienai. Vietoj to gali vartoti mazolą su daržovėmis, su salotomis, su lapais kelis kartus per dieną, kad suvartotum du valgomus šaukštus.

Pat savaimė augalinis aliejus, ypač mazola, atitaiso arterijų patizimą, nuvalo gyvulinius riebalus iš arterijų, ir tada esti geresnė kraujo apytaka, mažiau esti arterijų užsikimšimo pavojaus. Tai svarbus faktas. Vartodamas mazolą, galėsi geriau ir ilgiau vaikščioti, netaip greit nuvargsi, negausi kojos ir kitur traukučių — mėšlungišku spazmu. Viduriuose mažiau bus dujų — skrandžio ir žarnyno dujų. Lengviau atsiraugėsi (o tai

labai naudinga), lengviau dujos išeidinės per apačią. Lengviau bus ir širdžiai.

Baltyminių valgių (proteinių) vartok gausiai: tau tinka virta liesa mėsa (geriau nei kepta), kietai virto kiaušinio baltymas, virta liesa žuvis, pienas, rūgęs pienas, kefirai, lietuviškas sūris (be grietinės), varškė be grietinės, visokios daržovės, vaisiai, uogos, riešutai, žirniai, lęšiai, pupos, griekiai, — tik jau kramtyk gerai. Pienės (cicoria latuga) labai naudinga daržovė. Paprastos pienės, jų visur pilna, jas vadinama piktžolėmis neišmanėliai — ir jų nevalgo, girdi, kad karčios. O jos tik truputį karstelia. Ir tas geras kartumėlis gerai veikia vidurius, mažina rūgimą ir dujas. Nuplauk gerai piene ir šveisk bet kada. Vidurinius stabarūs gerai pirštai nubraukti ir išmesti, tai lengviau bus kramtyti. Duonos, cūkraus galima. Bet geriau nerūkyk ir negerk alkoholinių nuodų, jei tau mielas gyvenimas.

J. J. Kaškaitis, M. D.
Vilnius.

Ivairenybės

Vertingas Senovės Radinys

Pietų Būgo baseine pavarai įtūžusios upės per karščius beveik išsenka. Šią vavarą mokslievis V. Čuchrij, eidamas upeliūkščio Suchoj šašlyk krantu, išplovos dugne pamatė blizgančius daiktus. Atkasęs smėlį, jis surado auksinių apyrankių su

brangakmeniais, žiedų, kalavijų rankenų, grandinių ir kitų papuošalų. Vien tik auksinių daiktų svoris stekė tris kilogramus.

Apie savo radinį V. Čuchrij pranešė Kirovogrado srities kraštotyros muziejui. Atvykę Ukrainos Mokslų akademijos archeologai pranešė, kad mokslievis aptiko VII a. rytų slavų genčių vadų laidojimo vietą. Papildomų kasinėjimų metu rasta dar daug daiktų.

Paparčių kilimas

Pietų Dodezijoje esantis Karibos ežeras apsidengęs tokiu storu paparčių sluoksniu, kad jį galima pereiti beveik nesušlapus kojų. Šis paparčių kilimas pastoviai auga ir yra vietomis iki 15 cm storumo.

Žalioji kilimas labai greitai plečiasi. Jo įsiveržimo priežastys neišaiškintos. Dėdamas pastangos šio gyvo kilimo augimą sustabdyti.

KAIP ATsirADO ŠVĖSTAS Vanduo

(Atkelta nuo 4 pusl.)
dienų yra išlikęs Šventosios upės pavadinimas, yra šventė ežerų. Tai rodo, kad iš tikrųjų šias upes ir ežerus mūsų senoliai laikė šventais. Jiems meldėsi, juos garbino, jų vandeniui ir gydėsi. Tai buvo būdinga ne tik lietuviams. Štai graikai turėjo jūrų dievą Poseidoną, romėnai — Neptūną. Nesuprasdami jūrų audrų priežasčių, senovės žmonės manė, kad jas valdo kažkokios dvasios. Nesuprantamas žmogui reiškiny buvo matyti ir savo atspindį vandenyje. Jam atrodo, kad vanduo turi stebuk-

lingų savybių.

Jau gana seniai žmonės pastebėjo vandens naudą palaikant švarą. Nusimaudę žmogus jausdavosi energingesnis, stipresnis. Tai irgi kėlė mintis, kad vanduo turi kažkokias stebuklingas savybes. Žilojoje senovėje daugelio tautų žmonės praktiko naujagimių apšlakstymą arba maudymą vandenyje. Prieš maudydami arba apšlakstydami, kad būtų dar tvirčiau, vandenį užkeikdavo arba užburdavo, manydami, jog toks vanduo neleis piktajam dvasiai įlįsti į vaiko kūną, apsaugos jį nuo ligų.

Senovės vandens garbinimo liekanos yra išlikę ir kitais atvejais. Štai bažnyčiose stovi "švęsto" vandens

dubeniai, į kuriuos, pamirke pirštus, žmonės žegnojasi. Kitaip sakant, apsišlaksto vandeniu, kad pikta dvasia atsitolintų.

Šiuo metu, kada mūsų respublikoje darbo žmonės vis labiau prieinami ne tik savi mineraliniai vandenys, bet ir geriausiai Tarybų Sąjungos kurortai, mažiau žmonių betiki "švęsto" vandens galia. Džiūsta "šventieji" šaltiniai. Kosminių raketų, atomo ir televizijos amžiuje žmogus vis labiau įsitikina, kad jokio antgamtinio pasaulio ir stebuklių nėra. Daug didesnius stebuklus už tuos, apie kuriuos aiškina bažnyčia, sukuria tarybinio žmogaus rankos.

P. Pečiūra

Mr. Joseph Pankowski

Hiram Walker & Sons Limited, Toronto, Ont.
Produktų Pardavėjas

Prieš vestuves ar kokius kitus parengimus kreipkitės pas mane su pilnu pasitikėjimu. Aš pasirūpinsiu visu kuo ir suteiksiu informaciją, kokių jums reiks.

Telefonas: EM. 4-2131

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Sutelkia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVEREJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skarūčių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

JUSTINAS MARCINKEVICIUS

Pušis, Kuri Juokėsi

(Tąsa)

Gatvėse žmonių jau visai praretėjo. prie parduotuvių durų atsisėdo budėti senutės, iš parkų buvo girdėti prislopintas viliojantis juokas, ir man reikėjo eiti namo. Jau iš tolo pastebėjau šviesą languose ir be kvapo užlėkiau į antrą aukštą. Aš nė kiek neabejojau, kad tai Julė, ir net nepagalvojau, ką pasakysiu jai ir kaip pažūrėsiu į ją.

Paskambinau nekantriai ir nervingai. Duris atidarė tėvas. Aš vis dar dairiausi, tikėdamas pamatyti ar išgirsti Julę. Tėvas, tur būt, pastebėjo nusivylimą šėšėlį mano akyse, kad paklausė:

— Nelaukėt?

Ką gi aš galėjau atsakyti?

Jis susisupo šilčiau į savo seną chalata, nors man atrodė, kad kambarį labai karšta, ir kalbėjo pavargusiu, abejingu balsu — kaip žmogus, kuriam viskas labai nusibodo.

— Netinka man tie kurortai. Gydytojai pasiuntė atgal — užpūsti žvakę savo kambarėje. Ir aš nutariau nesi-priešinti.

Tėvas pasirausė lagamine tarp savo daiktų ir atsargiai ištraukė Mile "Vakarinių varpų" reprodukciją — vyras ir moteris, pamaldžiai sudėję rankas po vakarėjančiu dangum, šalia krepšys su bulvėmis ir įsmeigtas žemėn kauptukas, ir iš viso paveiklo skamba tolimi, sunkūs ir graudūs varpai, ir diena pasibaigė, ir artėja naktis.

— Žinau, kad čia ne tavo stilius, — šyptelėjo tėvas, — kad tu aktyviai nekenti šliaužiojančio realizmo — rodos, jūs taip vadinate tokius paveiklus? Bet nuotai-kos čia yra, ir jis man labai patiko. Paimk, įkišk kur nors tarp savo popierių.

Aš paėmiau reprodukciją, ir mano rankos virpėjo.

— O kur Julė? — užsiminė tėvas. — Aš parvežiau jai Listo preliudų papkę, užtikau netyčia antikvariate. Mergaitė turėtų patikti.

— Dar neparėjo, — atsakiau, vis dar tikėdamasis, kad štai štai pasigirs skambutis, aš atidarysiu duris, ir viskas bus kaip seniau.

— Per ilgai vaikščioja, reikės jai pasakyti. Beje, ar seniai išėjo?

— Prieš tris dienas, — stengiausi kalbėti kuo ramiausiai.

— Kaip? Prieš tris dienas? Kur?

— Nepasakė.

— Prieš tris dienas? O tu

vaikštai, ir nieko nesakai, ir nieko nedarai... Nežinau, ir ką tu ir atsigimei!

Patraukiau pečiais — negi aš galėjau pasakyti jam, kodėl išėjo Julė ir kaip aš jos ieškojau.

Tėvas atsisėdo prie telefono ir surinko milicijos skyriaus numerį.

— Eik miegoti, — pasakė jis piktai.

Aš užsidariau savo kambarėje.

Paskui tėvas apsirengė ir išėjo, net nepažiūrėjęs į mano pusę.

Sėdėjau pasirėmęs ant stalo, ir mano ausyse, įvairiausiai — pažįstamais ir nepažįstamais — balsais tarinamas, skambėjo vienas žodis:

— Bailys! Bailys! Bailys! Bailys!

Atrodė, lyg visas pasaulis būtų susirinkęs į mano kambarį, kad galėtų pasakyti man šitą žodį. Žmonės grūdosi, lindo vienas per kitą prie manęs ir švogždė tiesiog man į veidą:

— Bailys! Bailys!

Jie negalėjo išeiti, nepasakė man šito žodžio.

— Bailys! — surikau aš taip garsiai, kad visi nutilo ir pirštų galais išėjo iš mano kambario. Bet jie stovėjo už durų ir laukė — visi, kurie dar buvo nepasakę man šio žodžio. Ir jų buvo daug, labai daug. Žinojau, kad jeigu tik valandėlę užmiršiu, jog aš bailys, jie vėl sulis į mano kambarį ir kartos, ir kartos šitą žodį, ir aš nieko negalėsiu padaryti. Aš turiu neįleisti jų į savo kambarį, aš labai jų bijau, tegu jie geriau stovi už durų ir klauso, kaip aš pats sau kartoju šitą žodį:

— Bailys! Bailys! Bailys!

Aš taip ir užmigau, pasirėmęs ant stalo, ir net miegodamas žinojau, kad pasąmonė kaip laikrodžio kala vieną vienintelį žodį.

Kad tiktai tie žmonės vėl nesueitų į mano kambarį.

Tėvas nevalgė, nemiegojo, kas valandą, o gal ir dažniau, skambino telefonu, čia išeidavo, čia vėl sugrįždavo, tartum visai nematydamas manęs. Ir kai tik aš likdavau vienas ir pabandydavau užsimiršti, iš pradžių tyliai ir nedrąsiai, paskui vis garsiau ir atkakliau pradėdavau skambėti žodis:

— Bailys! Bailys!..

Aš išbėgdavau į gatvę, ir tarp žmonių man buvo dar sunkiau: aš buvau tikras, kad praeidami jie nusispiauna tuo žodžiu į mane. Slėpiaus savo veidą, bėgdavau atgal į

kambarį ir nieko negalėjau padaryti. Tur būt, aš ėjau iš proto.

Kažkuria dieną, atsimenu, buvo graži popietė, suskambėjo telefonas, ir tėvas greitai išbėgo.

Aš nieko nelaukiau ir nieko nesitikėjau. Eiti nebuvo kur, ir veikti nebuvo ko. Sėdėjau prie stalo ir dideliame popieriaus lape pieštuku rašiau: "Bailys bailys bailys bailys bailys..."

Taip, kaip dailiaraštį. Prisirašęs pilną lapą, suglamžydavau, numesdavau į krepšį ir paimdavau naują.

Tėvas parėjo vėlai vakare, atsistojo už mano nugaros ir kietai suspaudė rankomis kėdės atkaltę. Aš padėjau pieštuką ir numėčiau prirašytą lapą į krepšį.

— Julė jau visa savaitė dirba audimo fabrike, — pasakė tėvas. — Ir gyvena bendrabutyje. Aš ką tik su ja kalbėjau.

Aš atsigrijau ir, tur būt, nusijuokiau. Širdyje aš tikrai nusijuokiau, nes man labai palengvėjo.

Tada tėvas užsimojo ir kišto man į veidą. Ir dar, ir dar, ir dar kartą... Atsisto-jau, kad jam būtų patogiau mušti. Valandėlę tėvas nuleido pavargusias rankas. Paskui užsimojo. Ir vėl. Ir vėl. Ir dar kartą... Jis žiūrėjo man tiesiai į akis ir nepažino manęs. Ir dar. Ir dar. Jis mušė mane lyg šaltą, negyvą statulą, kurią buvo nupildęs savo rankomis ir panašią į save ir kuriai norėjo dabar įkvėpti dvasią, kad ji pradėtų vaikščioti, ir kalbėti, kad ji pažintų gėrį ir blogį ir pasidarytų žmogum.

Uždusęs ir pavargęs tėvas nukrito į sofą, susiėmė rankomis galvą ir tylėjo, labai ilgai tylėjo. Jis šniokštė įtūžęs, tartum nirdamas pats ant savęs, kad kūriny, kurį norėtų pavadinti žmogum, vis neišeina. Priėjau ir, kaip vaikystėje, kažkada labai labai seniai, pabučiavau tėvui ranką. Jis pasižiūrėjo, stebėdamasis ir netikėdamas, kad statula pajudėjo. Vadinasi, su ja ir kalbėti galima.

— Tu sugriovei mano rūmus, kuriuos aš per visą gyvenimą rūpestingai ir kruopščiai staciau. Nešiau plytą po plytos, dėjau, lipdžiau ir tikėjau, kad amžiaus pabaigoje galėsiu per visą jų frontoną didelėmis raidėmis užrašyti lotynišką žodį: Humanizmas. Aš laikiau šitą žodį savo gyvenimo tikslu, mačiau jame žmogiškosios būties prasmę ir pašaukimą. Vieną kartą mano rūmus sugriovė fašizmas, ligi pačių pamatų sugriovė, su žeme sulygino. Aš dar turėjau jėgų pradėti iš naujo. Dabar, kada aš esu senas ir silpnas, tuos antrą kartą sugriauva mano sūnus. Mano sūnus!

Tėvas verkė. Tyliai, be balso, paskutinėmis ašaromis.

— Aš visą amžių mokiau mylėti, vertinti ir gerbti žmogų. Svajojau apie kalbą, kuri kaip muzika būtų tyra, skambi, visuotinė ir padėtų žmonėms bendrauti ir suprasti vienas kitą. Tu gi, vos pradėjęs savarankiškai galvoti, juokiesi ir tyčiojiesi iš viso šito. Aš paėmiau Julę iš gatvės, nuo nušautos motinos rankų, sušildžiau ir išau-ginau ją. Tu išvijai ją iš mūsų namų. Aš visą amžių norėjau, stengiausi būti naudingas savo kraštui, savo tautai, kuriai istorija tik dabar ištiesė motiniškas savo rankas. Tu gi spiaudai į savo liaudies, savo tautos kultūrą, nepastebėdamas, kad spiaudai pats į save. Kad tu žinotum, kad tu bent įsivaizduotum, kaip aš nekenčiu tavęs! Kad galėčiau, aš išplėščiau tau liežuvį, atimčiau tau protą... Aš visą gyvenimą bijojau ir nekenčiau tavęs...

Tėvas nutilo. Paskui jis ėmė daužyti kumščiais į savo sausą krūtinę ir dideliu, lūžtančiu balsu šaukė:

— Aš kaltas! Aš kaltas! Aš kaltas ir aš nubaustas. Aš galvojau apie visą žmoni-ją... Žmoniją! Ir nemačiau žmogaus šalia savęs. Atleisk, sūnau, kad aš nepadariau tavęs žmogumi...

Jis atsistojo — toks mažas, senas ir sulinkęs, atsiduso iš pačios širdies gilumos ir greičiau sudejavo, negu pasakė:

— Viešpatie, kaip sunku man dabar bus numirti!

Ir nuėjo į savo kambarį, palikęs duris atdaras, kad visa, kas tik nori ir privalo, galėtų įeiti nepasibeldę.

O aš vis stovėjau ir stovėjau, mano veidai degė, aš visas degiau, bet vis tiek stovėjau ir laukiau, kada jie sueis į mano kambarį ir vienas per kitą pradės kartoti:

— Bailys! Bailys!..

Juk pasaulyje tiek daug žmonių, ir dar tik labai labai mažą jų dalelę suspėjo pasakyti man šitą žodį.

Bet niekas neatėjo. Aš vis stovėjau ir laukiau. Labai ilgai laukiau.

Keista, kodėl niekas neat-eina?

Jau buvo po vidurnakčio, kai tėvas pašaukė mane. Aš aiškiai girdėjau, kaip jis šaukė, nes durys buvo atdaros. Degė žalsva naktinė lempa prie jo lovos, tėvas gulėjo aukštiekninkas ir sunkiai altsavo. Aš paėmiau bejėgiškai nukarusią jo ranką, kuri buvo labai karšta — tėvas nekantriai ištraukė ją. Supratau, kad jis nebūtų pašaukęs manęs, jeigu namuose būtų dar kas nors be manęs, jo sūnaus. Man pasidarė labai baisu.

— Vandens! — paprašė tėvas.

Aš atnešiau stiklinę vandens, stiklinę barškėjo į dantis, jis godžiai išgėręs, vėl nukrito ant pagalvio.

Iškviečiau gydytoją, pas-kui su receptais bėgau į bu-dinčią vaistinę. Kol vaistinin-kas paruošė vaistus, pasiun-čiau telegramą tetai Juzei, kad greičiau atvažiuotų. Aš bijojau, kad ko nors nesu-spėsiu padaryti, ir visas dre-bėjau.

Tėvas išgėrė vaistų, jam tartum palengvėjo, ir jis už-migo. Per miegus jis blaškė-si, klejojo, vis šaukė Julę ir dažnai kartojo...

— Aš kaltas! Aš kaltas!..

O kartą jis atsibudo, apsi-dairė ir labai aiškiai pasa-kė:

— Pažiūrėk į žodyno rank-raštį — aš užmiršau visus veiksmazodžius "duoti" sino-nimus...

Aš nežinojau, ką daryti, pakilau ir nuėjau prie stalo, bet atsigrįžęs pamačiau, kad tėvas vėl miega.

Dabar jis miegojo ramiai ir giliai, tiktai alsavo daug tankiau, ir aš negalėjau pal-likti jo vieno.

Žiūrėjau, kaip sunkiai kil-nojasi įdubusi tėvo krūtinė. Žili, smarkiai praretėję plau-kai išsidraikė ant pagalvio ir žalsvoje nakties lempos švie-soje atrodė kaip šviečiantį aureolė. Štai gulį žmogus, kurį aš visą gyvenimą vadi-nau tėvu, bet niekada nebu-vau jo sūnum. Ir nieko dau-giau, be didelio skausmo, aš jam nedaviau. Kodėl taip? Nenorėjau prisipažinti, bet širdies gilumoje jaučiau, kad tai aš paguldžiau jį dabar į patalą, iš kurio vargu ar jau bepakils. Stengiausi prisimi-nti geriausias mūsų bend-ro gyvenimo valandas, ir jų buvo tiek nedaug, ir visos jos buvo kažkokios netikros, iš-galvotos, geriau ar blogiau suvaidintos. Mes abu buvome vyrai, gėdijomės savo jaus-mų, tramdėme juos, garbi-nome protą ir žinojimą, kas-dieniniai mūsų santykiai bu-vo labai tikslingi ir pagrįsti didele išmintimi. Kaip du vandens lašai ant vieno žolės lapo — vienas aukščiau, o ki-tas žemiau, — kurie norėtų ir galėtų susiliesti į vieną di-delį lašą, bet bijo pajudėti, nes tąsyk lapas palinks, ir jie abu nukris. Kodėl van-dens lašas nežino, kad gra-žiausias jis būna tada, kai krinta? Kodėl jis nežino, kad vanduo reikalingas ne žolės lapams, o šaknims?

Aš prisiminiau tėvą, kilnų ir išdidų savo žinojimu, ir la-bai norėjau būti panašus į jį. Jaučiau, kad tiktai žinojimas yra vienintelis magnetinis laukas, kuris gali pritraukti tokį žmogų, kaip mano tėvas. Aš turėjau perskaityti viską ir dar daugiau, negu

aprašė

ę van-
o j dan-
es, vėla. pas-
u j bu-
istinini-
pasiun-
Juzei;
tų. Aš
nesu-
as dre-u. jam
jis už-
blaškė-
Julę iraltas!...
o. apsi-
i pasa-o rank-
u visus
" sino-daryti,
e stalo.
au, kado ramiai
o daug
jau pa-kiai kil-
krūtinė.
je plau-galvio ir
pos švie-
viečiantižmogus,
nā vadi-
da nebu-eko dau-
usmo. aš
tėl taip?nti, bet
ciau, kad
dabar jgu ar jau
si prisi-sų bend-
las, ir jų
visos joskros, iš-
r blogiau
u buvomeavo jaus-
os, garbi-imā, kas-
tykiai bu-r pagrįsti
Kaip duieno žolės
ciau, o ki-ie norėtų
vieną di-pajudėti,
palinks, ir
kodėl van-kad gra-
tada, kai
žino, kad
s ne žolės

jisai. Ir niekas man nepadėjo. Aš labai greitai pamaciau, kad žinau daug daugiau už savo bendraamžius, ir labai greitai pasidariau išdidus — kaip ir mano tėvas. Niekas negalėjo draugauti su manim, nenusilenkdamas man. O laiko buvo tiek ne daug, ir aš nuėjau vienu keliu, kurš buvo tamsus ir nieku nevedė, kurio kiti nematė dėl savo paprastumo arba nenorėjo matyti, arba matė ir juo netikėjo. Ir taip aš ėjau, svaigdamas pūvančių džunglių kvapu, ir nebuvo kito pasatlio be mano pasaulio, ir nebuvo kito gyvenimo be mano gyvenimo, ir nebuvo kito žinojimo be mano žinojimo.

Taip aš likau vienas, ir juoda naktis buvo aplink mane. Dabar aš galėjau visus vadinti bailiais, nes niekas nėjo su manimi, dabar aš galėjau juoktis iš visko, nes niekas netikėjo manim. Dabar aš tikrai žinojau, kad kelias niekur neveda. Ar aš nebuvau žmogus, ar aš nenorėjau sugrįžti ir pasakyti šito kitiems? Bet paklysti visada lengviau, negu surasti kelią atgal.

Man reikės dar daug galvoti, man reikės visą gyvenimą galvoti. Ir niekas nuo šio manęs neišvaduos.

Po pietų atvažiavo teta Juzė. Tėvas ją sutiko juokaudamas:

— Matai, aš ir pagriuvau...

— Nieko, Jurgeli, atsikelsi. Tuoju atsikelsi. Aš tau liepžiedžių arbatos išvirsiu.

Tėvas truputį užvalgė, išgėrė arbatos, paskui užmigo ir atsibudo, kai saulė jau buvo žemai.

— Atidarykite langą! — paprašė.

Tolimas gatvių triukšmas, nesuprantamas miesto murmėjimas ir praeivių balsai įsiveržė į tėvo kambarį. Jis klausėsi užsimerkęs, ilgai klausėsi.

— Nuveskit mane prie langų. Aš noriu pamatyti daug žmonių.

Mes pritraukėm kėdę, susupom tėvą šilta antklode ir beveik nešte nunešėm prie lango. Kitoje gatvės pusėje buvo maisto krautuvė, ir po darbo į ją visada užsukdavo daug žmonių apsipirkti. Vieni įeidavo, kiti išeidavo. Mūsų gatvė kilo į kalną, ir, išėję iš krautuvės, vieni kopė aukštyn, kiti leidosi žemyn.

Tėvas žiūrėjo, ištiesęs galvą, ir buvo labai didelis ir labai gražus.

Mes ir nepastebėjome, kai nusileido saulė.

Tėvas taip ir numirė, žiūrėdamas į žmones.

—
Jeigu aš kada ir sakiau jums, kad esu vienas, tai dabar prašau — užmirškite. Tai buvo netiesa.

Aš noriu pasakyti, kad tik-tai dabar esu vienas. Ir labai noriu, kad šį sykį jūs patikėtumėte manim.

Tėvas numirė. Julė išėjo iš namų — per laidotuves mačiau ją apsiverkusią prie duobės. Teta Juzė šiandien irgi išvažiavo. Apie savo draugus — poetą Meškaitį, aktorį Juozėną ir kitus — negalėjau nė pagalvoti. Mano grupės kolegos (nedrįstu jų vadinti draugais) dar nebuvo grįžę iš praktikos. Kartą aš pagalvojau, ar nenuvažiavus man į seną turistinę bazę ir ar neužsiėmus tapyba? Bet jaučiau, kad dirbti vis tiek negalėsiu, kad pirmiausia man reikia labai daug pagalvoti.

Slankiojau vienas dideliame bute, nakvodamas vieną naktį Julės kambaryje, kitą — tėvo. Man atrodė, kad tokiu būdu aš tarsi jaučiu tų dviejų žmonių artumą. Bet mane vis labiau traukė tėvo pasaulis, didelis ir nepažintas, kupinas storių knygų ir taurių minčių. Taip aš galutinai apsigyvenau tėvo kambaryje.

Tėvas, dar gyvas būdamas, nepriklausė sau pačiam, o jau numiręs — tuo labiau. Daugelį jo užrašų, pastabų, kai kurias knygas ir net laiškus, darbo kartoteką ir nebaigto žodyno rankraštį paėmė Mokslų akademija.

Ilgą laiką nediršau liesti tėvo daiktų — nuo mažumės buvau prigrasintas atsargiai elgtis su biblioteka ir nesitartinti prie jo rašomojo stalo, kuris visada buvo nukrautas kyngomis, užrašais, įvairiausio formato ir įvairiausios spalvos kortelėmis. Man buvo net keista, kad visai svetimi žmonės, tėvo kolegos, taip laisvai elgėsi su jo daiktais, rinkosi, žiūrinėjo, dėlėjo ir kalbėjo apie žodyno rankraštį, kurį dabar turės pabaigti kitas. Argi gali kas nors pabaigti kito žmogaus pradėtą darbą?

Vieną vakarą aš pasiryžau, suradau raktus ir atrakinu tėvo rašomąjį stalą. Viršutiniame stalčiuje pamaciau seną, storą sąsiuvinį juodais kolenkoro viršeliais. Pirmas puslapis buvo tuščias — tiktai data: 1937 m. birželio 17. Aš stengiausi prisiminti, kur esu matęs šią datą, kol pagaliau man dingtelėjo, kad tai — mano gimimo data.

Atverčiau dar vieną lapą ir pradėjau skaityti.

"1937 m. birželio mėn. 17 d.

Jau antra diena sėdžiu poliklinikos laukiamajame ir taip atbukau, kad visai nebegaliu galvoti. Žinojau, ar gal tik man atrodė, kad žinau, kas laukia manęs ir ypač Grasilės, bet galvojau, jog esu viskam pasiruošęs. Pasirodo, žmogus niekada

negali būti pasiruošęs viskam iki galo ir ilgai nemoka susitaikyti su įvykiu faktui.

Vedžiau aš vėlai, man buvo jau gerokai po trisdešimt-ties. Taip jau susiklostė nelengvas gyvenimas, kad reikėjo galva ir alkūnėmis skintis kelią. Mane traukė mokslas, universiteto profesoriai pastebėjo kažkokius mano gabumus baltų filologijai — ir taip aš nutariau pasišvęsti kalbos dalykams. O mokslas reikalauja visko arba nieko. Tad ir neliko laiko vaikytis sjonų, didelio noro irgi nebuvo, o gal aš ilgai nesutikau tos, kurią norėjau sutikti.

Ir štai sutikau Grasilę. Netikėkite, kad po trisdešimt-ties metų vyriškis negali vesti iš meilės. Tąsyk laikykite mano vedybas laiminga išimtimi. Arba galite galvoti, kad aš visai nežinau, kas yra meilė. Iš tikrųjų, iki Grasilės aš ir nežinojau.

Tuo metu jau buvau apgynęs disertaciją, skaičiau nedidelį kursą universitete, rinkau medžiagą naujam darbui, ir atrodė, kad mano laimei nieko netrūksta.

Paskui gydytojai pasakė, kad mes negalime turėti vaikų, kad gimdyti Grasilėi būtų labai pavojinga. Bet ir tai ilgą laiką mums netrūkdė būti laimingiems.

Praėjo penkeri ar šešeri metai, ir abu pajutome, kad mūsų gyvenimas neturi prasmės, jeigu mes negalėsime gražinti gamtai nė to, ką esame iš jos paėmę. Ir tada Grasilė ryžosi. Ji buvo tikra moteris. Stiprus motinystės jausmas jai neleido miegoti, ji tikėjo likimu, ilgai ruošėsi savo žygiui, kiekvieną dieną daug laiko skirdama specialiai gimnastikai. Ir taip mes abu įtikėjome, kad viskas baigsis laimingai. Tiesa, gal bus sunkiau, bet...

— Aš viską iškęsiu, — sakydavo Grasilė.

O jeigu... "O jeigu" žmogus pasako tik iš papratimo, šita dviejų žodelių formulė pasiliko jo sąmonėje nuo neatmenamų laikų, kada jam reikėdavo užkeikti savo likimą. Mes niekada nesuprasime, ką iš tikrųjų reiškia "o jeigu", nes niekada nežinosime, kas atsitinka su žmogum, jeigu tas "jeigu" įvyksta.

Dabar Grasilė gimdo. Gimdo trečia diena. Aš nežinau, tačiau bent apytikriai įsivaizduoju, ką tai reiškia, ir niekuo negaliu padėti. Aš galiu būti tiktai šalia, už kelių durų, bet ir tas "šalia" yra toli, neapsakomai toli. Aš net nežinau tiksliai, kur visa tai vyksta.

Prieš porą valandų gydytojas pasakė:

— Nieko negalima padėti. Vėlyvas gimdymas... Be to,

būna tokių moterų, patys su-prantate. Jums reikia pasirinkti: kūdikį arba motiną.

Pirmą kartą turėjau atsakyti į tokį klausimą. Aš dar jo nežinojau, man jisai dar neegzistavo, man atrodė baisi, žūli neteisybė pastatyti vienų svarstyklių žmogų ir tą, kurio dar nėra. Ir iš viso, kaip galima užduoti tokį klausimą! Tartum aš būčiau dievas, tų dviejų gyvybių šeimininkas.

Bet gydytojas laukė ir aš atsakiau:

— Motiną.

Tuo metu jinau dar nebuvau motina. Dabar aš sėdėjau, vaikščiojau ir vėl sėdėjau, ir buvo baisu, kad visa, kas vyksta, — vyksta be manęs, nors aš ir buvau toks galingas, kad vienu žodžiu galėjau nulėmti: kūdikis ar motina.

Atsidarė stiklinės durys, ir keletas žmonių baltais chaltais priėjo prie manęs.

— Sveikiname, — pasakė vienas. — Sūnus!

Aš buvau toks kvailas, kad nusijuokiau, ir laimingas, sumišęs dėkojau jiems. — Deja, širdis buvo išvarginta užsitęsusio gimdymo ir neišlaikė narkozos.

Aš vis dar nesupratau. Aš juk aiškiai buvau pasakęs:

— Motiną!

Tada vienas žilas, garbin-go veido žmogus žengė žingsnį į priekį:

— Motina mirė.

Jie nulenkė galvas ir ty-liai vienas po kito išėjo.

Paskui man seselė atnešė kūdikį. Tur būt, kad mano skausmas nebūtų toks didelis. Aš turėjau pasilenkti ir pažiūrėti į jį. Ir vos tik aš pamaciau jo raudoną veidą, plonas čepsinčias lūpas — tą pačią akimirka supratau, kad aš neapkęsiu jo visą gyvenimą — ir vis tiek man bus per maža.

Tuo metu kūdikis atsimerkė, ir mūsų akys susitiko. Grasilė, brangioji mano Grasilė! O jeigu jo nebūtų... Ir vėl tas pats "o jeigu",

prieš kurį mes esame bejėgiai.

Grasilė, ar aš dar galiu kalbėti su Tavim?"

Užverčiau juodą sąsiuvinį ir suspaudžiau rankomis galvą. O, kaip man buvo baisu! Kaip baisu, kad aš tik dabar pamaciau tėvą, laikantį mane ant rankų. Ne mane, o savo didelę, juodą ir deginančią neapykantą, suvyniotą į baltus vystyklėlius. Ir nebuvo jėgos, kuri būtų galėjusi paversti ją, meile. Nes ta, kuri mylėjo, mirė. Ir visa, kas buvo toliau, buvo didelėmis valios pastangomis nuryjama neapykan-ta ir dar didesnėmis pastangomis išspiaunama meilė. Dabar aš pamaciau tikrą tėvą ir tik dabar supratau, kad jam buvo sunku laikyti mane ant rankų, matyti kiekvieną dieną, vadinti sūnum ir būtinau šypsotis. Kodėl, kodėl aš gimiau su neapykantos dėme kaktoje,

"1947 m. birželio mėn 17

Grasilė, aš noriu pasikalbėti su Tavim.

Tavo sūnų sukako dešimt metų. Jis auga sveikas, linksmas ir laimingas, nes nieko nežino. Jis gerai mokosi, ir mokytojai patenkinti jo elgesiu.

Praėjo baisus, neišivaizduojamai baisus karas.

Mums, kurie likome gyvi, vis dar sunku patikėti, kad mes gyvi. Aš net žiūriu kažkokią analogiją tarp tos aukos, kurią sudėjai Tu, pagimdydama man sūnų, ir tų neapsakomų kančių, su kurio-mis žmonija išnešė ant rankų jeigu jie visi, kurie šiandien k nūją pasaulio kartą. Ir dar moka tik juoktis, kada nors užmirštų, kiek jie kainavo, — tebūna jie prakeikti!

(Bus daugiau)

WASHINGTON. — Prieš-amerikinis komitetas reikalauja tyrinėti M. H. Kleną, buvusį National Security Agentūros atsakomąją pareigūną.

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Priėngime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.
Telefonas EM. 6-4183

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

337 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui, Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 4-6917

Pranešimai

Toronto

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 3 dieną, 2 valandą po piet, savo svetainėje, 160 Claremont St.

Maloniai kviečiame visus narius ir nares dalyvauti. Bus svarbių dalykų aptarti.

Taipgi atsiminkit, kad bus šis susirinkimas paskutinis šiais metais, bus balsavimai Centro Komiteto 1962-63 metams. O prie to, bus nominacijos kandidatų į kuopos valdybą sekantiems metams.

Patikrinkit narines knygytes, ar sumokėti nariniai mokesčiai. Būkit geri, baikit mokėti mokesčius už šiuos metus. Naujai valdybai bus geriau perimti knygas.

P. Pajuodis
Kuopos sekretorius

**Palaiykite Tuos Biznierių,
Kurie Skelbiasi
LIAUDIES BALSE**

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių patinka nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akiniu.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Torontiečių Kronika

Būkime visi

Šį šeštadienį, Lietuvių salėje, 160 Claremont St., įvyks metinis Liaudies Balso rengimas.

Iš visko numatoma, kad tai bus didelis ir gražus torontiečių lietuvių ir atvykusių iš toliau svečių suėjimas. Kad šis suėjimas būtų įdomesnis ir gyvesnis, parengimo ruošėjai rūpinasi, kad atsilankiusiems nieko netrūktų. Yra rengiamas bufetas, užkandžiai, kava ir kita.

O visų palinksminimui, torontiečių vyrų ir moterų choras jau yra susimokinęs ir gražiai padainuos puikių lietuviškų dainelių. Programos pildyme numatoma turėti dar ir kitų dalyvių.

Sokiams grieš smagus keturių muzikantų orkestras. Norintieji, galės linksmai pasišokti.

Vienu žodžiu, tai bus puikus rengimas, rengiamas svarbiam ir kilniam tikslui paremti. Tad pasistenkime jame dalyvauti. Būkime visi!

Reporteris

Kiek Kainavo Voltero Biblioteka?

Voltero biblioteka šiuo metu saugoma Leningrade Saltykovo - Šcedrino bibliotekos retųjų knygų skyriuje. Į Rusiją ji pateko po rašytojo mirties. Carienė Jekaterina vedė su Volteru pastovią korespondenciją ir jam mirus nupirko jo biblioteką iš Voltero dukterėčios už 135,398 livrų (apie \$3,000) sumą.

Torontiečių Ruošiamas

Liaudies Balso Metinis

PARENGIMAS

Šeštadienį, Gruodžio 2 d.

LIETUVIŲ SALEJE

160 Claremont St. - Toronto

Bus įdomi koncertinė programa, kurią išpildyti ruošiasi

vietiniai lietuviai meno mėgėjai

Šokiams Grieš Geras Orkestras

Pasivašininimui įvairūs gėrimai ir užkandžiai

Visus Maloniai kviečiame Atsilankyti

Pradžia 7.00 val. vakaro

Įžanga \$1.00

Prašome nesivėluoti

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)
Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Paieškojimas

Paieškau savo brolio Jono Zeliovo, gimusio 1891 m. ir

apie 1910-12 metus išvykusį į Jungtines Valstijas.

Prašau atsiliepti ar žinantieji apie jį pranešti man už ką būsiu didžiai dėkingas.

Mykolas Zeliovas
Raseinių rajonas
Šiluvos paštas
Varkalių kaimas
Lithuania, USSR

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Akių ir Akių Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antradi., Ketv. ir Penkt.
vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto